

Éljen augusztus 23, Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának napja!

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEKI

Kitüntetések

Tegnap délután ünnepélyes keretek között nyújtották át az Arad városi néptanácsnál érdemrendeket és érdemérmeket 47 élenjáró dolgozónak, mezőgazdasági gépésznek, állami és kollektív gazdasági vezetőnek, párt- és állami aktivistának, valamint értelmiségi dolgozónak.

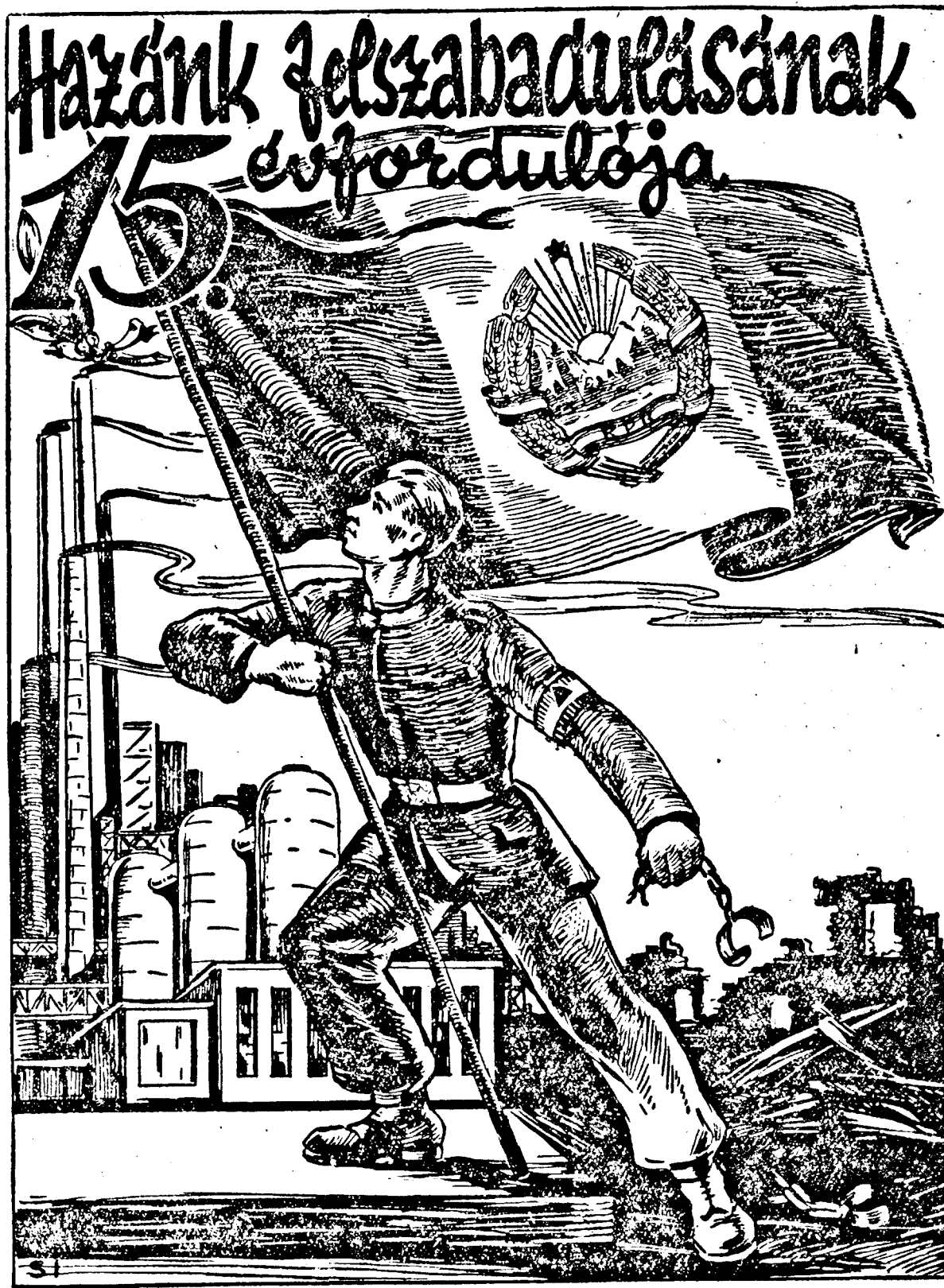
Romosan Stefan elvtárs, a Temesvár tartományi néptanács végrehajtó bizottságának alelnöke felolvasta a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának rendeletét, amelynek alapján kitüntetések adományoztak a népi demokratikus rendszer megerősítése terén kifejtett tevékenységért, a szocializmus építése terén elért különleges érdemekért.

Tetyik Mihály elvtársnak, a rajoni pártbizottság titkárnak az „Augusztus 23” érdemrend V. fokozatát adományozták. A Munkaérdemrend III. fokozatával tüntették ki az alábbi elvtársakat: Telecan Gheorghet és Zoller Gyulát, a városi pártbizottság titkárait, Gasser Tibort, a rajoni néptanács végrehajtó bizottságának alelnökét, Tamasdan Sabint, a G. Dimitrov gyár munkását, Herter Pált, az I. Ranghegy-gyár munkását, Tirsin Sidiót, a December 30-üzem munkásnőjét, Budai Józsefet, a pankotai Rasaritól hajlított butorgyár igazgatóját, Cercei Iacobot, a szentpáli kollektív gazdaság elnökét és másokat.

Munkaéremmel tüntették ki az alábbi elvtársakat: Mainko Istvánt, az I. Ranghegy-gyár munkását, Mihaies Mariát, a December 30-üzem munkásnőjét, Dragoi Elenát, az Állami Színház művésznőjét, Erdődi Dánielt, az angalkuti állami gazdaság igazgatóját, Mof Petrut, a Flacara Rosie fűszerkészítőjét, Lazár Rozáliát, a Vörös Lobogó fűszerkészítőjét, Jivan Ioant, az Állami Színház irodalmi titkárait és másokat.

A fasiszta iga alóli felszabadulás” érdemérmeket adományozták Faur Cornel, Tauceanu Gheorghie, Teoreanu Petru és Savin Savel elvtársaknak. A tartományi néptanács végrehajtó bizottságának nevében Romosan Stefan elvtárs üdvözlötte a kitüntetetteket és újabb sikereket kívánt nekik a szocializmus építésében.

A kitüntetettek nevében Zoller Gyula, Tetyik Mihály, Herter Pál, Harjau Cristina és más elvtársak szóltak fel. Valamennyien köszönetet mondtak pártunknak és kormányunknak a kitüntetésekért, majd fogadalmat tettek, hogy fokozott lendülettel dolgoznak a párt és a kormány határozatainak való megfelelésért, a népi demokratikus rendszer megszilárdításáért és a haza szüntelen felvirágoztatásáért.

Ragyogó eredmények a nagy ünnep tiszteletére

Másfél évtized telt el hazánk felszabadulása óta — építő munkában és nagyszerű eredményekben gazdag tizenöt év. A sikereken felbuzdulva, egyre többet, jobbat, szebbet akarunk, akarunkat pedig mindannyiszor meg is valósítjuk. A munka névtelen hősei nagyszerű tetteket visznek véghez nap-nap után. E tettek tömkelegéből csupán morsszínnyel ragadjunk ki.

A December 30 gyár

Öntudatos dolgozói tulszárnyalták ünnepi vállalkásait. „Egy százalékkal túlhaladjuk tervelőirányzatunkat!” — hangzott az augusztus 23-i felajánlás. Ezzel szemben 101,6 százalékban teljesítették öszttermelési tervüket. Mit jelent az 1,6 százalékos túllépés? Terveztek 35.000 kiló pamutfontalat, 254.000 négyzetméter nyersszővetést és 270.000 négyzetméter készruát. Ezzel

párhuzamosan a dolgozók egy emberként küzdöttek a megalkarítások értékének növeléséért is. Ez ideig 3.014.256 lej értékű megalkarítást értek el.

A November 7 gyár

munkaközössége eredményekben gazdagon zárta az ünnep tiszteletére kezdeményezett szocialista versenyt. A számadatok azt igazolják, hogy jelentősen túlteljesítették vállalkásaikat. Az öszttermelési tervet két százalékkal haladták túl. A malom az ünnepnapig 100 tonna lisztet, az élesztő részleg pedig 8 tonna élesztőt termelt terven felül. Az augusztus 23 tiszteletére szervezett ünnepi műszak egyetlen napján 9.040 kiló leher és 10.400 kiló egység

lisztet, azonkívül 2900 kiló élesztőt gyártottak terven felül. Augusztus 23 tiszteletére a gyár dolgozói az önköltséget 41.000 lej értékű megalkarítással csökkentették.

A Libertatea gyár

dolgozói több és jobb minőségű cipőt gyártottak a felszabadulás évfordulójának tiszteletére. A szocialista verseny itt is „jó eredményekkel zárult: 691 pár cipőt, 102 pár kaptafát, 51.726 pár sarkot és 91.758 pár glemget készített terven felül a gyár két részlege. A lelkes munkaközösség hét új cipő- és szandál modellt bővítette eddigi választékát az ünnep előtti időszakban. Számtottévő eredményeket értek el azonkívül a takarékosság terén is. A megalkarítások összértéke 71.903 lej. Megtakarítottak egyebek között 227 négyzetméter felsőbőr, 108 négyzetméter bélésbőr, 476 kiló krumpli talpbőr és 619 kiló más talpbőr.

38 traktoros teljesítette nyári tervét

Az ujaradi gépállomás traktorosai augusztus 9 és 19 között felszabadulásunk 15. évfordulója tiszteletére tiznapos ünnepi műszakot tartottak és kiváló eredményeket értek el. A gépállomás 94,20 százalékban teljesítette nyári mezőgazdasági tervét. Ugyanakkor 38 traktoros befejezte és túl is teljesítette tervelőirányzatát. A traktorosok közül kimagasló eredményt ért el Dissler Mihály 54,5, Martinescu Nicoiaie 46,8, Didicher József 46,5 százalékos túlteljesítéssel, valamint Ilea Rusalin, Weissgerber Ferenc I. Adam Lajos és mások, akik szintén túlteljesítették tervelőirányzatukat.

Söllner Antal, levelező.

Vörös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam 4499. sz. Szombat, 1959. augusztus 22. 4 oldal, 20 bani

Drága hazánk felszabadulásának napja

Hazánk dolgozói örömmel felelnek a nagy ünnep tiszteletére. Augusztus 23 dicsőséges napja a román nép legnagyobb nemzeti ünnepe. Határvetel jelentő népünk történetében, történelmi fordulópontot Románia fejlődésében: megnyitotta a népünk előtt nemcsak a fasiszta iga, hanem a belföldi fejedelmek és kapitalisták és az idegen imperializmus kegyetlen kizsákmányolása alóli felszabadulás útját. Ez a nap a népi forradalom kezdését jelentette országunkban, melynek során Románia első ízben vonta ki az igazi függetlenséget és nemzeti szuverenitást. A saját sorsának irányítására vált dolgozó nép létrehozta a népi demokratikus rendszert és megkezdte egy új társadalmi rend, a szocialista rend megteremtését.

Az 1944 augusztus 23-i fegyveres felkelés a hazafias népi erők, valamint a néphez hű katonák, tisztek és tábornokok akciója révén jött létre, melyet a Román Kommunista Párt vezetésével vittek végbe, a dicsőséges felszabadító szovjet hadsereg győzelmes előrenyomulása nyomán és az 1944 május elején megalakult Munkásegységfront teremtete kedvező előfeltételek mellett.

Augusztus 23-nak közvetlen következménye volt a fasiszta diktatúra megdöntése országunkban, Románia kilépése a bünsz szövetségesek háborúba és csatlakozása a hitlerellenes szövetséghez.

Lendülettel és lelkesedéssel haladt előre az augusztus 23-a nyitotta uton, a munkások által a dolgozó parasztsággal szövetségben, a párt vezetésével megdöntött a dolgozók kegyetlen elnyomásán és kizsákmányolásán alapuló polgári-földesuri rendszert, felszámolta a hazaárulót, a nép által gyűlölt monarchiát, megragadta az egész politikai hatalmat és áttért az új, a szocialista társadalmi rend felépítésére.

Visszapillantva a tizenöt esztendő alatt megtett útra, dolgozó népünk jogos büszkeséggel veszi számba azokat a hatalmas gazdasági, társadalmi és kulturális eredményeket, melyeket a párt bölcs vezetésével elért.

Mint ég a tőklől, oly távol áll a mai Románia a szabad dolgozók virágzó hazájá, az egykori Romániától, amikor az ország urai a kapitalisták fejedelmek, az imperialista monopóliumok hűséges kiszolgálói voltak. Nincs az országunk olyan távoli sarka, melyben ne vart volna gyökereit a szocializmus, ahol ne tapasztalhatnók az új, boldog élet jeleit. Az ország széltében-hosszában létesített számos új gyár, üzem, bánya, építkezés, a párt szocialista iparosítási politikájának eredményei.

Iparunk fejlődésének egyik legfontosabb tényezője, hogy 1938 egész évi termelését 1959-ben acélból 63 nap alatt, a gépgyártásban 42 nap alatt, a villamos energia termelésében 60 nap alatt, a sződa termelésben 75 nap alatt valósítottuk meg. Népgazdaságunk jelenleg olyan ipari potenciállal rendelkezik, hogy egyetlen évnegyed ipari termelése nagyobb mint 1938 egész évi termelése.

A pártunk az ország szocialista iparosítására vonatkozó politikája nyomán, a Szovjetunió testvéri, önzetlen segítségével, 1949 és 1959 között 138 új ipari vállalat és 70 új üzem, részleg épült. Ugyanezen idő alatt 236 meglevő ipari vállalat termelési kapacitását fejlesztették és korszerűsítették. Hunyadon korszerű koksztüklei gyár épült, Romanban csőhenger-gyár, elkészült a paroséni és Ovidiu II. hőerőmű, az új Vic-

toria városban az I. V. Sztálin vegyipari kombinát, a craiovi Electroputere, a bukaresti Klement Gottwald és Tudor Vladimirescu gyárak és mások.

Más hatalmas ipari létesítmények, mint a békási V. I. Lenin vizierőmű, a Borzesti-Onesti nagy petrokémiai kombinát, a rovori sződagyár, a brailai nádfeldolgozó kombinát, a roznovi műtrágya gyár, stb. befejezésükhöz közelednek.

Tartományunkban a resicai fémipari kombinát és a vöröscéi üzem hatalmas fejlődése mellett új iparvállalatok jöttek létre, mint a Ranghet, az Industria Metalurgica Bana-tena, az Electromotor és mások — mint például a Dimitrov, Teba, December 30 gyárak, a pankotai Rasaritól butorgyár lényeges fejlődésen mentek át.

A múltban visszamaradt mezőgazdaságunk ugyancsak jelentős fejlődésen ment át. A párt és kormány nagy beruházásokat eszközölt a mezőgazdaság technikai-anyagai alapjának megteremtésére. Csúpan 1956 és 1959 között 8,8 millió lej befektetést eszközöltek a mezőgazdaságban.

Ebben az esztendőben volt tíz éve az RMP KV történelmi jelentőségű 1949 márciusi plenárisának. Az azóta eltelt idő alatt a dolgozó parasztság széles tömegei győztek meg a közösen végzett munka előnyeiről és léptek rá önkéntesen a szocialista mezőgazdaság útjára, a bősé és jólét útjára. Jelenleg a mezőgazdaság szocialista szektora az ország megművelhető területének több mint 67 százalékát öleli fel és közel 2 és fél millió dolgozó paraszt család, vagyis a mezőgazdasági termelők 68 százaléka tömörült. Konstanca tartomány mezőgazdasága teljes egészében kollektivizált. Az ország más tartományainak 49 rajonja szövetkezesített és ezek közül sok kollektivizált.

Tartományunk 324, a síkságon fekvő falva és községe közül 306 kollektivizált, ami 90 százaléknak felel meg. Jelenleg tartományunk mezőgazdasági területének 80 százaléka tartozik a szocialista szektorhoz, hat rajon teljesen kollektivizált, másik kettő, közöttük rajonunk is 70–80 százalékban kollektivizált.

A mezőgazdaság szocialista átalakítása terén elért jelentős eredmények lehetővé tették a kizsákmányolás falusi maradványainak felszámolását, melyet a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának ez év tavaszán kiadott rendelete íktatott törvénybe.

A felszabadulás óta eltelt 15 esztendő alatt az ipar és mezőgazdaság fejlődése révén jelentős eredményeket értünk el a dolgozók anyagi és kulturális életszínvonalának emelésében. A pártunk állandó figyelmét fordított a dolgozók életszínvonalának folyamatos emelésére. Az RMP KV ez év július 13–14-i plenárisa számos intézkedést hozott a dolgozó nép életszínvonalának növelésének érdekében. Így — a plenáris határozatai értelmében — emelték a fizetéseket és nyugdíjakat, csökkentették a fizetések adóját és leszállították több, mint 2600 ipari és élelmiszer-cikk eladási árát. A Központi Vezetőség plenáris ülésén hozott határozatok valóra váltása nyomán a dolgozók jövedelmének tiszta növekedése egy év alatt elérte a 4,7 millió lejt. Hozzáadva ezt ahhoz a 8,4 millió lethez, amennyit a dolgozók pénzbeli jövedelmének az utóbbi esztendőben való emelkedése kitesz, következik, hogy 1955 és 1959 között a dolgozók jövedelme több mint 13 millió lejjel növekedett.

A népi demokratikus rendszerben az állam ingyenesen vagy kevés térítés ellenében jelentős társadalmi juttatást bocsát a dolgozók rendelkezésé-

re. Minden egyes dolgozó családra egy esztendőben az állam átlag 3000 lejt költ társadalmi-kulturális célokra.

A dolgozók azzal felelnek a párt intézkedéseire, hogy újabb erőfeszítéseket tesznek a belső erőforrások felfedezésére és felhasználására, a termelés és a munkatermelékenység növelése, a termékek önköltségi árának csökkentése és minőségük megjavítása érdekében. A dolgozók meg vannak győződve arról, hogy csak ezen az úton érhetnek el újabb sikereket életszínvonaluk további emelésében.

A pártszervezetekben és szakszervezeti vonalon az RMP KV legutóbbi határozatával kapcsolatban megtartott széleskörű megbeszélések nyomán városunk és rajonunk vállalatának munkaközösségei, élükön a kommunistákkal újabb, jelentős vállalkozást tettek annak érdekében, hogy minél nagyobb megalkarításokat adjanak a hazának. Így például a szorgalmas vagonépítők elhatározták, hogy ebben az évben 4.500.000 lejt takarítsanak meg. A December 30 gyár dolgozói 4.100.000 lejt, a Ranghegy gyár esztergapad készítői 1.030.000 lejt, az állami gazdaságok 4.100.000 lejt tervben felüli nyereség biztosítását vállalták.

Hazánk felszabadulásának 15. évfordulójára készülve, városunk és rajonunk dolgozói széleskörű, lelkes szocialista versenyt kezdtek, melynek célja a tervelőadatok minden egyes mutatószámának túlteljesítése volt. Ez a verseny kiváló eredményekkel zárult.

Az aradi CFR műhely vasutasai 100,4 százalékkal teljesítették május–augusztus havi termelési tervüket és 178.000 lejt megalkarítást valósítottak meg terven felül. A December 30 gyár dolgozói — akik közül olyan kiváló élmunkások emelkedtek ki, mint Cazacu Elena, Dumele Anna, Grecu Vasile, a Sida Ioan vezette IMSz brigád tagjai és mások — többi között 270.000 négyzetméter szövetlárut adták terven felül és 3.014.256 lejt megalkarítást eszközöltek.

(Folytatása a 6-ik oldalon)

TOMPA LÁSZLÓ:

MILLIÓK SZAVÁVAL

Emlékezve 1944 augusztus 23. napjára

Ma hangomat ezrek hangjának érzem,
Milliók szava ma az én szavam,
Mig elmondom, hogy egy napján az ének
Szívünk nem lehet néma, hangtalan.

Mert előbb úgy volt, hogy nem volt szabadság,
Sem béke, de volt néhány dult agyu
Császár s király, majd „vezér” — ök taposták
Létünket vérbe s ölt a háború.

Mert kellett nekik s, bennfentes haduknak,
Hogy köztünk minél több zavar legyen,
Mert míg harcaink minket megosztottak,
Ök tobzódhattak rajtunk dőltyösen.

Igy dőlt a haradás, gyűlölet a tőke
A hatalomban részesek kezén,
Hogy dagadhasson ezek helyke gögje
Szerie a földön, vakon, könnyedén.

S ez a vakág fálnak is vitte öket,
Hogy megtörjenek ezen a fokon,
S élénk egyszerre példaképpen nőtt egy
Dőnő erejű, ifju hatalom.

S e hatalom azt példázza előttünk,
A békéért hogy kell megküzdeni. —
Ha más is a nyelvünk, azért ne törjünk
Egymás ellen egy föld gyermekei.

Építsük együtt szabad életünket,
S ha így szolgáljuk a közös hazát,
Testvéreként emel magasba minket
Az erősödő Népköztársaság!

Büszkéek vagyunk élenjáró dolgozóinkra

NAGY EMIL, a vagongyár szerelvények lakosa.

FILIMON GHEORGHE, az ujaradi kollektív gazdaság 1. számú brigádjának tagja.

BANYASZ ANNA, Erdemes tanítónő.

RADU SORIN GRIGORES-CU, az Állami Színház fiatal rendezője.

HOMOKI MIHALY, a Dimitrov gyár automatahegészítője.

A földeslástól a szocialista községig

Miről mesélnek az öregek?

Tarisznyásoknak nevezték őket. Tarisznyásoknak. Azért, mert minden évben keresztül-kasul járták a tartományt munkát keresve. Féltékeny kopogtattak be egyik vagy másik nagygazdához, Deán, vagy ha tudja melyik más faluban.

Adj isten... Kőll nap-számot? Es még a gazda közelebb jött, hogy jobban szemügyre vegye őket, egymás arcát firkaszták tekintetükkel. Mintha onnan akarták volna leolvasni a választ.

— Hood való?
— Kisiratosiak.
E szó hallatára a gögös gazda már behúta az udvarra a foltos, kopottruhás embercsoportot. Mert messze földön ismerték szorgalmukról, becsületességükről a kisiratosiakat. De otthon, Kisiratoson nem mentek sokra szorgalmukkal. A jó kisiratosi földeteket néhány földesur, nagygazda bitorolt. Schneider Márton, Friss Lószef övegye, meg még néhány földbirtokos ura itt nemcsak a földet, de az embereket is.

Mindig más keze-lába, más kutyája voltam — mondja Molnár András. — Már nyolcvanas koromban dolgoztam az uraknak. Szüleim is mindig cselédek voltak.
— Csak tízenkét lej nap-számot fizetett a zsugori Frissné. Hogy lehetett volna abból megélni? — vádolja a múltat Bataneantu Gheorghe, a kisiratosi néplétszám-titkára.
Százán, meg százán voltak a faluban olyanok, akik-

nek nem volt egy tenyérnyi földjük sem. Es amikor jött a tavasz, a kisiratosi szegények évről-évre elvették a napszamos tarisznyát és utnak indultak keresztül-kasul a tartományba, munkát keresni.

A soha vissza nem térő sötét múlt még sok mindenre emlékeztet.

A felszabadulás előtt ötven év alatt csak két kisiratosi végeztet középiskolát. Minden három újszülött közül csak kettő maradt életben.

Megalakult a Groza-telep

Vándorlásuk idején mindig jobb, nyugodtabb életéről álmodoztak a kisiratosiak. „Nehéz” volt nagyon a napszamos tarisznya, pedig leggyakrabban csak kenyér, meg hagyma volt benne. De eljött a nagy augusztus, a szegények, elnyomottak augusztusa. Es 1945-ben eljött az igazi tavasz, amikor a néphatalom 147 kisiratosi szegénynek adott földet. Ez volt az első kikelet, amikor a tarisznyások nem indultak a munkakereső, keserves utakra. Megvolt már a saját földjük.

Az egyik hajdani napszamos, Andó Antal, a községi néplétszám-elnök büszkén beszélt szülőfalujáról.

— Az utóbbi években egy egész új telepet alakult a falunkban. A Groza-telep.
Ugy nőttek a házak, mint a gomba. Százitizennyolc új ház épült a faluban. Ebből hetven a Groza-telepen. Ott kaptak helyszelvet mindazok, akiknek a felszabadulás előtt nem volt se házuk, se földjük.

ben. Nemcsak az öregek, de a fiatalok is emlékeznek arra, hogy a kapitalista földesuri Romániában megtöltötték, hogy az intézményekben magyarált beszéljenek.

— Hiromszor indítottak ellenem vizsgálatot azért, mert magyarul beszéltem a községben az emberekkel — mondja ökölboszorított kézzel Bataneantu Gheorghe elvtárs.

Ő soha nem tett különbséget orvát vagy magyar között.

Groza-telep. Ez nem hivatalos elnevezés. Nem adott senki rendeletet arra, hogy a néphatalom első kormányfőjének nevét ilyenformán jegyezzék be Kisiratos történelmébe. Egyszerű emberek nevezték el az új lakóegységet Groza-telepnek, hogy ezzel is kifejezzék a néphatalom iránti mély tiszteletüket, szeretetüket.

Bár a földosztás után a kisiratosiak nem szorultak arra, hogy másfelé járjanak dolgozni — idezt a múltat Szandó Antal, a kollektív gazdaság elnöke, — azért a szegénységnek még sem fordítottunk egészen hátat. Vót itt dőgos kéz elég, de mennyi jövedelmet hozhatott az egyéni fejletlen gazdálkodás?

Mennyit hozhatott? Annyit, hogy most már megvolt a kenyér és ami a legszükségesebb. A csepőgének már nem a Schneidereknek, meg Frissnek öntötték a föld aranyát. De az igazi, új, gond nélküli élet csak később ismerték meg az egykori tarisznyások.

Új élet — új emberek

— Tíz évvel ezelőtt a néplétszám-titkár, mint mezőgazdasági ellenőr, — bontogatta Szandó Antal elvtárs, a község dolgozó parasztlainak életével összefüggő elvárásokat. — A csepőgéneknél dolgozó csoportok közötti versenyeredményét is én tartottam nyilván és minden szombaton a győztes csoportnak adtam át a versenydíjat. Akkor dolgoztak az egyik gépnél Lévai Lajos is. A 348-as Lévai. Ezt meg hő jegyezni — figyelmeztet, — mert nálunk két Lévai Lajos van. Majd komoly archifejzéssel folytatja:

— Egyszer aztán a Lévai csoportjához vittem a versenydíjat. Örült a csoport a díszlónak. Örült Lévai is, de mégis így szót hoztam: „Jó van, jó, de egy ingöt is hozhattál volna” — és mutatta hátán keltészakadt inget. — Ma ahányzor csak beszéltek Lévaival, mindig kérdezem: „Na, hozzák-e egy ingöt?” Erre aztán mindig mosolyog az öreg.

Mosolyog, hogyne mosolyogna, amikor új háza van. Már a lányának is vásárolt házihelyet. Tehene sohasem volt, most az is van. S nemcsak tehén, hanem kerékpár is található már Lévaiknál. De csak Lévaiknál? A felszabadulás előtt csak 15 gazdának, ma 380 kollektivistának van kerékpára Kisiratoson. Es mire befeljeződött a község villamosítása, már 146 rádiót tartottak nyilván az egyre szépülő, gazdagodó faluban.

Bérczi Ferenc tanár, lelkesen beszél a falu kulturális életéről, de főként arról, hogy felszámolták a múlt nagy szegénységét, az irástudatlanságot. Az utolsó tízenöt évben 24 kisiratosi fiatal végezt vagy végez közép- és felsőiskolát.

Almodák-e vajon az egykori napszamosok, hogy 1959-ben mosogépra, szőnyegekre, új bútorokra gyűltik majd a pénzt? Almodák-e Molnár András, a kollektív gazdaság híradósa, hogy gyermekei nem lesznek már szolgák?

A titokzatos akác- és gesztenyelombok ma már nem a szegénységet takarják. A tarkára meszelt szép házak szépen húzódnak meg az egyenes utcákon és meleg családi otthon nyújtanak a gazdag természetűek jogos tulajdonosainak. Új emberek élnek itt, akik a párt mutatta uton megtalálták azt, amit éltizedes vándorlásuk idején hiába kerestek: az új, boldog életet.

Lazár Rozália
Goda István

Rajonunk mezőgazdasága a fejlődés útján

★ 1944-ben rajonunkban a kulákság és a földbirtokosok a lakosság 4,2 százalékát képezték, de a földterület több mint 35 százaléka az ő tulajdonuk volt.

★ 1945-ben mintegy 19.000 hektár földet osztottak fel több mint 6500 földművelő és kevés földdel rendelkező dolgozó paraszti közt.

★ 1950-ben rajonunkban 459 család indult el a pártmutatta uton. Tizenhárom kollektív gazdaságot alakítottak.

★ 1951-ben a kollektív gazdaságok oszthatatlan alapja több, mint 3 millió lej tett ki. 1958. december 31-én rajonunk 35 kollektív gazdaságának oszthatatlan alapja már meghaladta a 25.491.500 lejt.

★ Rajonunkban több, mint 16.600 dolgozó parasztcsalád tevékenykedik a kollektív gazdaságokban.

★ Ez év első felében kollektív gazdaságaink pénzügyi védelme meghaladta a

Dolgozó parasztságunk kulturális fejlődése számokban

A társadalmi gondoskodást és a kultúráliszínvonalát a sok intézmény óvoda, iskola, kultúrthoz, mely rajonunk községeiben, falvaiban az elmúlt tízenöt esztendőben létesült. Rajonunkban 1944-ben csak 3 óvoda működött, az óvodába járó gyermekek száma pedig alig közelítette meg a 350-et. Ma viszont 52 óvoda tevékenykedik melyekben 3033 gyermekkel foglalkoznak. Rajonunkban ezenkívül 4 állandó napközi otthon és több mint 40 idején napközi otthon működik.

Közvetlenül a felszabadulás után 39 iskolában 187 tanító foglalkozott a gyermekekkel. Ma már 48 negyosztályos és 26 hétéosztályos iskolában tanítják a dolgozó parasztság gyermekeit.

Népi demokratikus rendszerünk virágja az is, hogy 1958 folyamán az ötven évén aluliak körében teljesen felszámolták az irástudatlanságot.

Tizenöt esztendővel ezelőtt mindössze hét kultúrthozott tartottunk számon, s ma már 36 tevékenykedik rajonunkban.

Mit hozott nekem AUGUSZTUS 23-a?

SOICA - GHEORGHE öntöt formázás közben leper meg a CFR főműhelyben. Kicsi vasdöngölével sulykolja a földet a mag körül.

— Hogy mit hozott nekem augusztus 23? — ismétli a kérdést. — Sokat, nagyon sokat. Talán úgy mondhatnám, hogy szakmát, embereket, nyugodt napokat. Az én családomban arról álmodtak, hogy megbecsült embereké váljanak, akiket nem a földesur és nem a kényszer hajt és űz, taluról-falura, tanyáról-tanyára.

Szelidebben folytatja:

— En kaptam mindent, amiről én csak álmodtam.

PALL IREN, a TEBA-gyár szövődéjében a vetélők rohanását figyeli s amikor felteszem neki a kérdést, ezt harsogja a fülembe:

— Nekem a legszebb álmomat váltotta valóra augusztus 23.

Egyelőre nincs is ideje többet mondani, mert figyelnie kell a gépeket, a vetélőket s nézni az anyagot, ahogy gömbölyödik a nagy hengerekre. Kint a folyosón folytatja uszonnaszünetben:

— Nagy gyárról álmodtam, nagy közösségről... Mindezt megkaptam. Megbecsülnek a gyárban. Nagyon boldog vagyok és nagyon örülök felszabadulásunk tizenötödik évének...
TOLAN IOAN öntő volt. Tíz esztendővel ezelőtt azt mondta egy öreg öntőmester a Dimitrov gyárban társának:

— Ebből a gyerekből még lesz valami.
Es lett.

— Emlékszem erre a megjegyzésre — mondja Ioan Ioan. Akkor végeztem Lenin szobrán az utolsó simításokat s miután felállítottuk, új gondolat született meg bennem: monumentális szobrokat aknotni. A párt segített ahhoz, hogy a Szovjetunióban végezzem egyetemi tanulmányaimat s a párt gondoskodott rólam akkor is, miután hazajöttem onnan. Mindig hálásan gondolok vissza augusztusra, mely mindezt lehetővé tette számomra.

B. Z.

Tegnap munkanélküli — ma textilmérnök

A szülők úgy tervezték, hogy „mesterséget” adnak a gyermek kezébe.

Cipészinasnak szegődtek. Cipészinasnak szegődtek. Am a szustermester leginkább a gazdasággal és az átalakítással foglalkozott s így a kisinasnak sem jutott ideje lábbeli készítésre: kora reggeltől késő estig lovakat, teheneket, juhokat gondozott.

Hónapok múltán, a szülők, fájó szívvel tapasztalták, hogy gyermekük fizetés nélkül bérbeadta, de abban reménykedtek, hogy majd csak felszabadul s akkor... akkor! Segéd lesz. Fizetést kap.

Ez volt az egyetlen vágyuk és ez sem teljesült. A cipész-mester két év után bezárta a műhelyt és az ifjú Siclován Ioan, az ő tízenöt évesével az utcára került.

Az anyja könnyes szemmel fogadta útvészlőbe került, elkeseredett fiát és fátyolos hangon biztatta:

— Ne emészd magad édes gyermekem, majd csak lesz valahogy.

— Igen, de hogy!? — lázongott a fiú.

Az apa is csitította: — Összefogunk fiam. Ké munkanélküli könnyebben talál valamiféle elfoglaltságot, mint egy.

Az ifjú az asztalra borult és zokogott. Az anyja mellett maradt, segített neki a fájdalom, a csalódás és a kilátástalanság elviselésében. Si-

clován bácsi a levegőbe sulykolt az öklével.

— Megtűllok — fakadt ki belőle a keserűség. Felrántotta az ajtót és kitámaszkodott az udvarra...

Két évig ette a család a munkanélküli keserű kenyerét. Siclován bácsit és a fiát jól ismerik Lippán a lakosok. Ők vágták fel az utcákat, a dohos pincékben egy darab kenyérért a fiát: Ők ásták fel tavasszal a kertet; napszamoskodtak; cselekedtek; szántottak, vetettek, erdőt irtottak.

A munkanélküliég átká abban áll — mondogatta Siclován bácsi a fiának, — hogy többet kell dolgozni kevesebb bérért. Amit a kezünkbe csuszáttnak azzal kell beérnünk.

Az új kalendáriumot egy gyerek hozta. „A popa küldte — mondotta — őt lejbe kerül”.

— Nem kell, megvagyunk anélkül is — mondotta Siclován bácsi.

clován bácsi, de azért belelapozott. Később az új esztendő: 1937...

Néhány nappal később az ifjú Aradra utazott és munkát kapott a textilgyárban. Előbb segédmunkás volt, majd két szövőgépén dolgozott. Megismerkedett a gyári munkások sanyaru életével.

Azután jött a háború, őt és fél évig katoná volt. A nyugati frontról tért vissza felszabadult hazájába...

A December 30 gyárban azonnal alkalmazták. Az államosítás után mesteriskolát végezt, majd 1951-ben egyetemre küldte a gyár.

Alomszerű évek voltak ezek. A tegnapi munkanélküli legmerészebb álma el sem jutott a mérnöki diplomáig. Ez már a mi valóságunkban történt. Siclován Ioan mérnök, ma a December 30 üzemek szövődéjének helyettes vezetője. A párt nevelte azzá.

Siclován Ioan elvtárs, a munkanélküliből lett mérnök a szöttek minőségét ellenőrzi.

A pártmutatta mezsgye nélküli gazdálkodás útján

1950-ben a júniusi forró meleg nap már elérte az apró nádárgszi földet buza-alkalassal. Közelgett az aratás. A kommunista, agitátorok — mint Almási Ferenc, ifjú Kovács Ferenc, Szandó Vince és mások — mind többször beszéltek a kollektív gazdaságról.

A párt utmutatása egyre meggyőzőbbé vált mind több dolgozóparaszt tudatában. Egy verőfényes júniusi vasárnap előtt Kisiratosi kultúrthozban 77 ünnepőbe öltözött család elhatározta a közös gazdaság megalakítását.

A néhány gyege lovon és kopott mezőgazdasági szerzőmon kívül — amely az új gazdaság vagyontát képezte — nem volt egyebük csak a 212 hektár föld, de az egykori kérges tenyerű napszamosok mint a szorgos méhek látrak munkához a közösen.

Az utóbbi sikerei mind nagyobb elismerést váltottak ki a község dolgozóparasztjainak sorában. S ez év januárjában Kisiratos község rajonunk teljes kollektívizációját helyszelgeinek sorába lépett.

Győzött a pártmutatta mezsgye nélküli gazdálkodás. S 776 család közös erővel látott hozzá a 22.906 hektár föld megmunkálásához.

A fiatal akácok, amelyeket az utóbbi 1950-ben ültettek első közös földjeik szegélyezésére ma már nagy terebélyes fákká nőttek. Már terem

a több, mint 10 hektár gyümölcsös is. A beláthatatlan szántóföldeken a buza és kukoricaelések mellett nagybarn termeszlik a zöldségféléket s a jól jövedelmező ipari növényeket.

— Kisiratoson a múltban nem foglalkoztak zöldségfélék és iparinnövények termesztésével. Ma több, mint 60 hektáron termelünk konyhakerti és ipari növényeket, — mondja Gönczi Gyula a gazdaság mérnöke.

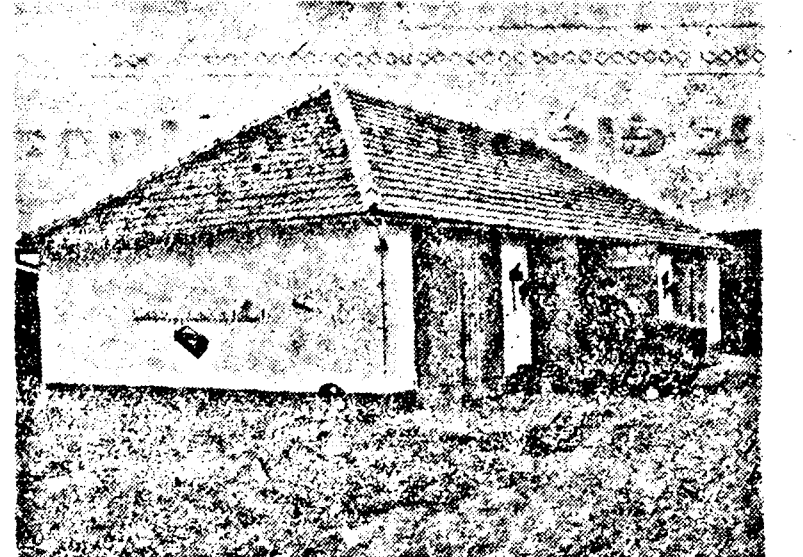
Szívesen beszélnek a kisiratosi kollektivisták fejlett állatállományukról is. Gönczi Gyula elvtárs számtalanszor megjegyzi:

— Rajonunkban egy kollektív gazdaságnak sincs olyan fejlett baromfiállománya,

mint nekünk.

A kilenc év előtti csekély állatállomány múltis vagyonná növekedett. A gazdaság oszthatatlan alapja ez év januárjában több, mint 1.500.000 lej volt. S ma már jövedelmüket is milliókban számíthatják. Ez év végéig 6.600.000 lej jövedelemre számítottak. De a szorgalmas kollektivisták nem elégszenek meg ennyivel. Jobb munkával, észszerűbb gazdálkodással, az elkövetkező évben már 8 millió 600.000 lej jövedelmet akarnak elérni.

S a gazdasági központ modern épületei, a fákjal szegélyezett termőföldek meggyőzően bizonyítják, hogy Kisiratoson nagy változás történt.

Három tehergépkocsija van a kollektív gazdaságnak. Képpünkön az új gépkocsisín látható.

Arad tegnap, ma és holnap

A kövek is élnek — tartja egy régi mondás. Ez ötletünkünknek is az eszébe jutott, aki figyelmes szemmel rója városunk utcáit. Arad — az épületek, a virágzó parkok, a Maros partja — valóban olyan, mintha élne, lakosainak pezsög, új életet élnek vissza-
tűződik az egész városban, mely szebben és rendezetlenebb fogadja, mint bármikor né-
pünk nagy ünnepe. Az idő, fej-
lődés, egyre széplő Arad sor-
sa és története egyben felsza-
badult országunk és sorsának
urát ott népünk életét és
példázza.

Városunk valóban szinte a
fejleménytelenség megválto-
zott az elmúlt másfél évtized
alatt. A múlt már az idő,
amikor Arad az utolsó helyet
foglalta el az ország városai
között a rend, tisztaság, a par-
kok és virágok gondozott-
sága terén. Mint a múlt gyá-
zos emléke bukkant fel nagy-
néha a kortárs emlékeztetőben
elhangzott, rendezetlen
„parkok”, a virágatlan, poros
és kormos egykori aradi utcák
visszatértek. Pedig jó né-
ha erre is gondolni, egy pillá-
natra behunyt szemmel vissza-
tekinteni a letűnt időkre, hogy
azután nyitott szemmel, látón
forduljunk megújult város-
sunk felé, gyönyörködjünk par-
kainak káprázatos színpompájá-
ban, a Köztársaság útját tar-
kázó fa- és virágtenger üdítő
zöldjében, vidám tarkaságában:
a városát, meg átszeli négy
hektárnyi zöld övezet, a házak
előtti viruló kis utcák terét ide
pompáztat.

Örökre eltűnt a 20-as,
30-as évek „kavádarádja” is,
mely kormot és füstöt ontva
döcögött-pöfögött végig a maga
üdítő-kopott két vagonjával az
állomás és a színház között.
Ezt később néhány „Bukarestben
kiselejtezt, kénytelen, zör-
gő-zaklatoló, örökké defektus
autobusz váltotta fel, a háború
alatt azonban ezeket is „bevo-
nultatták”. Mindez már csak
rossz dolognak tűnik ma, am-
kor Aradnak helyi erőforrások
felhasználásával megépített 23
korszerű villamoskocsi, 16
kényelmes autóbúza és 25 va-
donaluj Pohoda és Moszkva
autótája van. A fejlődés ko-
rántsem áll meg itt. Már a kö-
zeljövőben sor kerül trolley-
bus-járatok üzembe helyezésére,
melyek egyesítik a villamos és
az autóbús összes előnyét.

A jövő ében különben elő-
reláthatólag sor kerül a föld-
gáz bevezetésére is, ami mind
a gyárak, mind a magánlakó-
sok számára rendkívül sok
munka- és pénzmegegyeztetést
jelent majd.

Syókeresen megválto-
zott a külvárosok képe is. A
multban — néhány főútvonal-
tól eltekintve — se Kisszen-
től, sem Ujváradon, sem

Ségában, sem a Mosóczi tele-
pen, nem volt sem kövezett ut-
ca, sem villany, sem vízvezet-
ék. A felszabadulás óta min-
egy 120 kilométernyi összhos-
zúságban vezették be a vil-
lamos áramot és fokozatosan kor-
szerűsítették a közúti világi-
lást Arad úgyszólván váma-
mennyi utcájában.

Az utóbbi években 120 utcát
köveztek ki és ez a munka ál-
landóan tovább folyik. Arad
volt az egyik első város az
országban, ahol bevezették a
gázszolgáltatást és tartós hideg
aszalt felhasználták. Eddig
10.000 négyzetméter aszfaltot
tak.

Lényegesen megjavult a vá-
ros vízellátása is. A fogyasztó-
k rendelkezésére bocsátott
 napi vízmennyiség 15 esztendő
alatt pontosan megkétszerező-
dött (az 1944 évi 4500 köbmé-
ter vízzel szemben 1959-ben
9000 köbmétert használnak
naponta Arad lakosai). Jelentő-
sen kibővült a vízvezetékáló-
zat is, mely ma már felöleli a
külvárosok utcáinak túlnyomó
többségét és így tisztá, egész-
séges ivóvíz áll a lakosság
rendelkezésére, ami nem kis
mértékben járult hozzá a fer-
tőző betegségek, járványok el-
terjedésének megakadályozásá-
hoz.

Arad külső képének
megváltoztatásában az építke-
zések, háztartások és átala-
kítások is fontos szerepet ját-
szanak. Teljesen újjáépült a
barbár imperialista bombázás
által súlyosan megrongálódott
állomás, gyors ütemben készül
a hatalmas színházépület, a-
melyben már az 1959—1960-as

szini évadban megkezdődnek az
előadások.

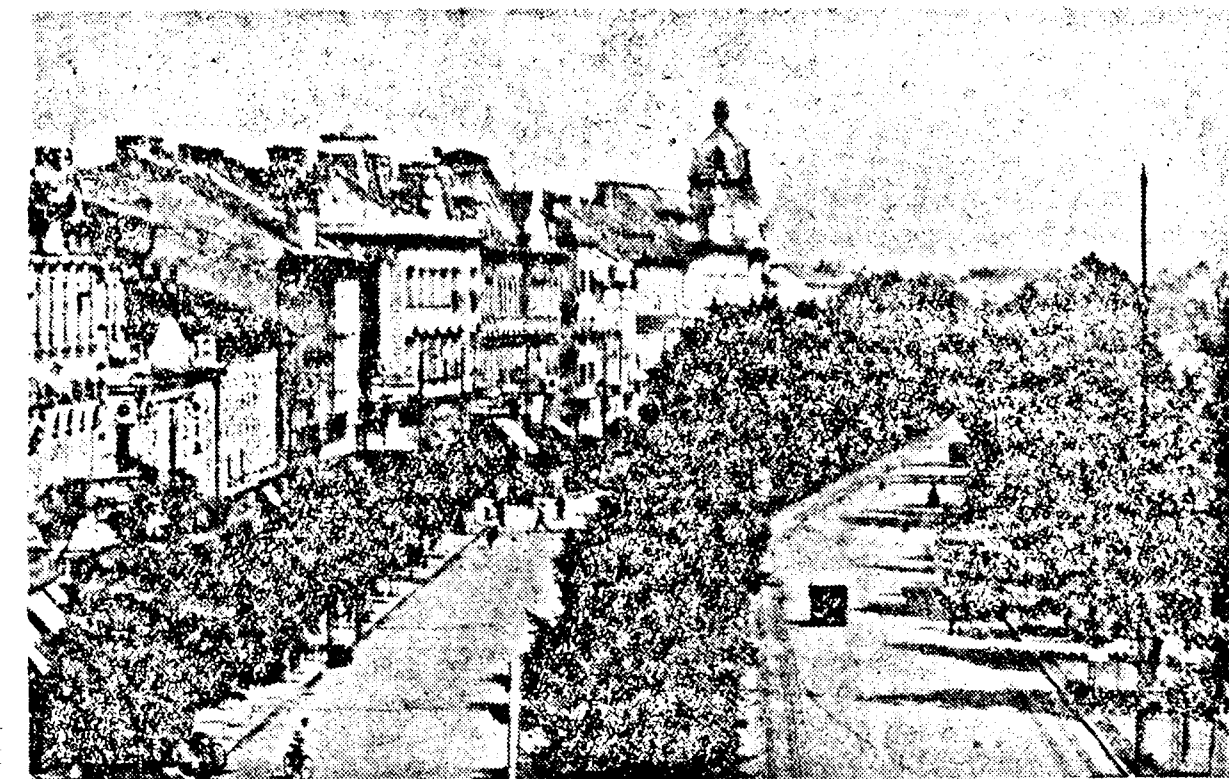
A város és a rajon lakossá-
gának egészségügyéhez je-
lentős mértékben járultak hoz-
zá az aradi kórház keretében
az utóbbi években végrehajtott
építkezési és bővítési munká-
latok. Így új, teljesen korszerű
járványkórház épült, emellett
bővítették a sebészetet, kibőví-
tették a gyermekorvosokat, a
szülészeti és nőgyógyászati.

A lakosság hasznos időtölté-
sét, szórakozását hivatottak
szolgálni az újjáépült, vagy
újra felépített sporttelepek, a
ligeti versenyszóda, az 5000
ember befogadására alkalmas
Neptun strandfürdő, mely csu-
pán az utóbbi két esztendőben
150 kabinnal, tágas öltözővel
és napozóval, két vendéglővel
bővült.

A lakásépítkezés fejlő-
désének szemléltetésére csak
egyetlen adatot idézünk: 1958-
ban Aradon 420 magánház
épült, jórészt állami kölcsön-
re. A jövő tervek közé tarto-
zik a város főútvonalainak, el-
sősorban a Köztársaság útjá-
nak kiépítése, további szépíté-
se...

Az ünnepre készülő Arad vi-
dékébe öltözött utcát járva,
elgyönyörködve a frissen tata-
rozott, festett épületek, a csilló-
zó kirakatok hívogató sokszíni-
ségében, jóleső bizonyossággal
fordulunk az egyre világosab-
ban körvonalazódó jövő napjé-
nyes távlatai felé.

Szabó Mária

Új élet a bányásági tájakon

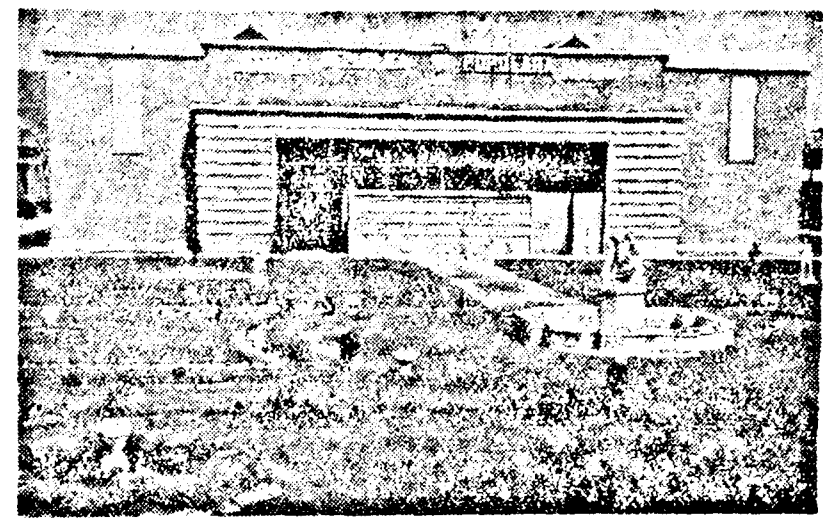
Bővezzük tartományunk tér-
képét. Délén a Duna két íve
övezi, északon a marosmenti
tájak fennsíkai babérral büszke
homlokai köré. Keleten égnék
meredő barna hegységek sze-
gélyezik, nyugaton pedig a ter-
mekény síkság zöldje jelképezi
bőséget, gazdagságot. S amint
nézzük, nézzük a térképet, ol-
lenálhatatlan erővel tödülnek
ajkunkra a szülőföldjéről ének-
lő költő ujongó, büszke sza-
vai:

„...Es kísérgetsz, mint egy
csodás dóm,
ringó buzd s új bányáid
látom,
látom, amint nagyra nő az ember,
megbirkózik folyóval és
hegygel,
dajformálja olyanná az arcod,
amilyennek régóta óhajtott.
S nincs olyan víz, mely oltsa
a lángot,
mit lelkembe szépséged
szikrázott.
Azt akarom, minden egyes
dalban,
hazámról ha énekel az ajkam,
benne látsd, s mint a nyúl
rózsza
ékesítsd, mindig illatozva.”

Ilyenkor úgy érezzük, hogy e
drága föld — amint egyetlen
csepp a tenger minden tulaj-
donságát — úgy foglalja ma-

gában mindazt a szépséget,
gazdagságot, boldogságot, a-
mely ma szeretett hazánk saját-
ja. S most mindez a miénk. S

dalának, a párt vezette dolgo-
zó nép nagyszerű, hősi har-
cának köszönhetjük, amely el-

Felvetelünk a románboksáni fém építkezési szerkezetek
előállítását gyár új, korszerű munkacsarnokát ábrázolja. Az
épület előtti parkban a dolgozók munkáját jelképező szobrok
láthatók.

hogy ez így van azt a dicsőséges
szovjet hadsereg ragyogó dia-
hozta számunkra 1944 augus-
tus 23. forradalmi győzelmét.

Ragyogó győzelmek

Néhány évvel ezelőtt Aninán
egy fiatal bányász mondotta:
— Százalékokkal, számokkal
lehetetlen maradéktalanul fel-
mérni, szemléltetni azt, ami itt
és az országban történik. Az
egész életükről van szó, minden
vonakozásról, minden
pillanatáról, mert hiszen maga
az élet a leghívebb tanúsága
ennek a változásnak.

Ez így igaz!
Anina fekete gyémántja Kő-

zép-Európa legjobb szene, s
ez a szén kohóiparunk
ereje, tápláló, édes kenye. Ebből
a szénből és tartomá-
nyunk más bányáinak termé-
keiből nyeri táplálékát, erejét
Resica, a Tűz vára. Bányá-

Út az új világ felé

Tíz évvel ezelőtt jelen voltunk
Zabrányban, tartományunk első
kollektív gazdaságának
megalakulásakor. Ez a gazda-
ság egyike volt annak az 81
kollektív gazdaságnak, amely
országos viszonylatban első-
ként létesült. Akkor mondotta
az egyik kollektív gazdaságba
lépő dolgozó paraszt:

— Nem vagyok már fiatal.
Nagyenyolcadik évetem ta-
posom. Egész életemben dol-
goztam. S most kezdettől fog-
va örömmel csatlakoztam azok-
hoz, akik a kollektív gazdaság
megalakítását kérték. Meggyő-
ződés, hogy csakis a párt-
mutatja uton találunk kiutat a
régiből, az új világ felé.

S igaz volt. Az élet igazolta
bölcs szavait.

Ennek a gazdaságnak vi-
szonylatában is a fejlődés nagy-
szerű távlatait szemlélhetjük. A
családok száma például az el-
múlt tíz esztendő során több
mint tízszeresére — 34-ről
360-ra emelkedett. Ugyanez
időszak alatt a gazdaság álló-
alapja 10.250 lejről két millió-
ra növekedett.

Váll—váll mellett...

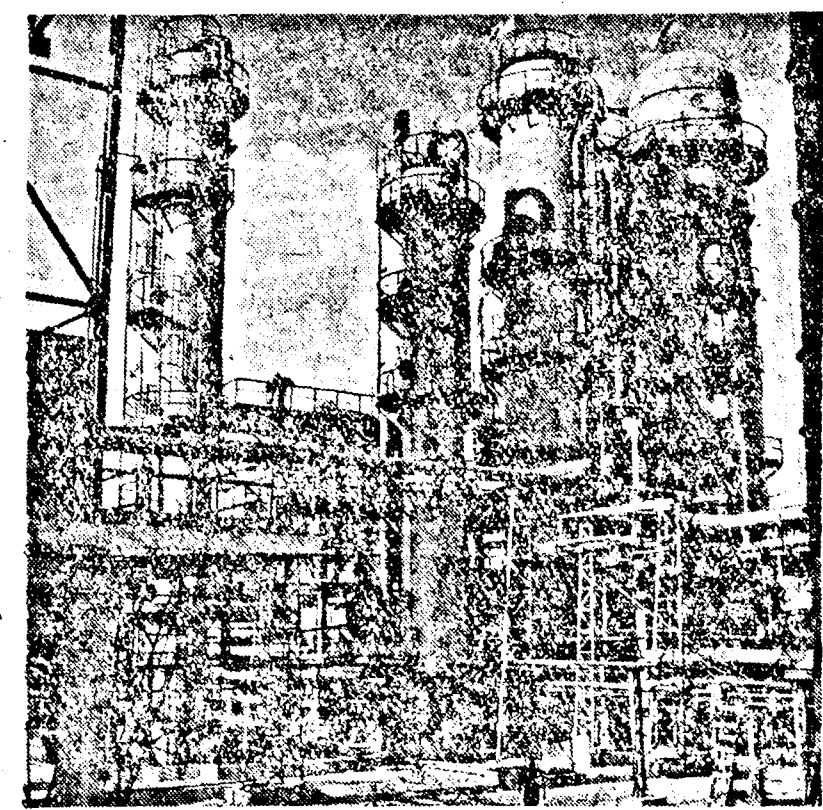
Széleskörben kibontakozó kul-
túrforradalmunk nagyszerű vi-
vamányai igazolják: napról-nap-
ra, óráról-órára formálódik, fej-
lődik új társadalmunk új nem-
zedéke. A tartomány területén
például 63 iskola épült a népi
rendszer idején. 1944-ben 11
középiskola működött, az 1958
—59-es tanév elején 45 közép-
iskola tárta szélesre kapuit a
dolgozó nép tehetséges, tanul-
ni vágyó gyermekei előtt. A
nemzetiségi dolgozók fiai és
leányai 287 alsó és középfokú

iskolában tanulnak anyanyelvü-
kön.

De ki tudna mindent egyet-
len cikk keretében felsorolni?
Erre nincs is szükség. Hiszen
mi valamennyien érzékeljük,
tapasztaljuk a vívmányokat
mindennapi életünk során. S
jól tudjuk azt is, hogy vívmá-
nyaink, sikereink záloga pár-
tunk következetes marxi-lenini
politikája, az a harc, amelyet
a pártvezette dolgozó nép viv
mindennapi munkája során a
magasztos végül: a kommuniz-
mus felépítéséért hazánkban.
Büszkén valljuk, hogy ebből a
harcból valamennyien kivesszük
részünket! Minden becsületes
ember — románok, magyarok,
németek, szerbek, szlovákok,
bolgárok és a többi nemzeti-
séghez tartozó dolgozók —
váll-váll mellett küzdenek
tartományunkban éppen úgy mint
országunk minden talpalatnyi
földjén szülőföldünk, forrón
szeretett közös hazánk felvira-
goztatásáért.

Valamennyiünk szívében örök-
ké ott él az az érzés, amelyet
a költő mélyszélesen igaz, s ép
szavai így fejeznek ki:

„... Hazám, cseledeid voltam,
de fíad lettem mostan,
hűséges gyermekeid.
Értelmet nyert tevéled
a szó — mit pártom vésett
belém — akár az élet:
a hazaszeretet.”

A telejéni desztilláló berendezés

Ünnepnap országjárás

Eredményeket felmérni,
sikereket, megvalósításo-
kat összegezni mindig nagy-
szerű, felelős dolog. Vissza-
tekinteni a megtett útra, ha
annak minden egyes mérföld-
köve népünk boldogulásának
egy-egy újabb forrása, — ün-
nepi cselekedet.

Képzeltbeli járművünkön
utazunk, mégsem könnyű a ri-
porter dolgát, hiszen nem egy
szűk cölöp, hanem terjedelmes
újsgókadalak, kötetek sem vo-
nának elegendőek ahhoz, hogy
csak futólag is számbavegyük
az utóbbi dicső tizenöt esztén-
dő szülőit, nagy megvalósi-
tásainkat.

Kezdjük mindjárt szűkebb
pátriánkkal, a Temesvári tar-
tománnyal határos vidékkel.
Nehéz a választás, de ragadjuk
ki a nagyok közül is az egyik
legnagyobbat, Vajdahunyadot.
A hatalmas kombinátot úgy
őlelik körül a hegyek, mint
hajdanán a várközpontot a szil-
fárd falak. Vajdahunyad ma is
vár, a vas és az acél felleg-
vára, amely az egész ország
jótétét szolgálja. S mennyit
változott ez az egykor nyomo-
ruságot árasztó kis város.
Nemcsak új gyárreszegek, új
kórház, de ezzel együtt új mun-
kások, új emberek épültek.
Aki másfél évtizeddel ezelőtt látta
Vajdahunyadot, ma már rá
sem ismerne.

A tavaszi Déli Kárpátok
gyermekei. A hegyek
mindenütt kékeszürke színben
visszanéznek. Itt-ott még hó csil-

log a legnagyobb kánikulában
is. S ott, ahol a hegyek hirtel-
en dombkúpi szelődülnek, egy
régie várost pillanthatunk meg.

A város különböző pontjain
épült fel szocialista iparunk két
nagy bűszkeje, a Vörös
Zászló üzemek és az Ernst
Thälmann traktorgyár. Milyen
nagy öröm volt az egész or-
szágban, amikor elkészült itt
az első szász hazai traktor. Ak-
kor az első traktorok láttán
még csak a legmerészebbek
gondoltak arra, hogy ugyanitt,
Sztálinvárosban elkészítik az
első hazai tehergépkocsikat is.
S alig telt el néhány év s már
a felszabadulásunkat köszöntő
bukaresti felvonuláson a disz-
tanzálva elvonuló Steagul
Rosu márkájú hazai gépkocsik
bizonyították mindennél éke-
sebben, hogy nálunk a legna-
gyobb tervek is megvalósulnak,
mert a felszabadult dolgozók
energiája kiapadhatatlan.

Ismét erővel, hazánk e nagy
kincsével borított hegyek követ-
kezik. Fentről a magasból a
szébbnél szébb üdülővárosok,
Predeal, Sinaia, Busteni és a
többiek olyanok, mint egy-egy
nagy csokor tarka vi-
rág, amint óriás kéz szórt szét a
kies hegyek között.

S amint ritkulnak a fák,
úgy növekszik egy új-
fajta erdő, amit az emberi kéz
emelt, kőolajfűrő szondákból.
Hazánk egyik leggazdagabb vi-
dékén járunk, a Prahova-völgyé-
ben. Gazdag itt a föld méhe, de
kincsét csak kemény munkával
lehet felszínre hozni. A Szov-

jetunióból kapott kitűnő felsze-
reléssel az elmúlt éven rekord
mélységbe, 3500 méter mélyre
fúrtak le. Így vált lehetővé a
multban használatlanul mar-
adt szondák felújítása. Csúpn
1951—1956 között 250 szondát
fiatalítottak meg. Ennek az
eredménye, hogy e vidék terme-
lése 1947-hez viszonyítva több,
mint háromszorosára emele-
dett.

Ploesti tartományban össze-
sen 90 szülőföldön áll az anyák
rendelkezésére, jelenleg 1000
lakostól építettek, a közpén-
gek, falvak több, mint 80 szá-
zalékát villamosították.

Vonattal alig egy órányira
van ide gyönyörű fővárosunk,
Bukarest. A művelődés nagy-
szerű márványpalotája, a Scin-
teia Háznak karcsú tornya
már messziről intget. S itt
még is kell állni néhány pillá-
natra, hiszen ez az épület jel-
kép is. A tanuló, művelődő
dolgozó milliók jelképe. Enél-
kül a nagy tudásomj nélkül
értéktelen volna a mesebe illő
épület, amelynek tetején ott
diszleg másik büszkeségünk, a
televíziós adóállomás antenná-
ja.

Meg kellene látogatni a szin-
házakat, a gyönyörű parkokat,
a korszerű gyárakat, a sportté-
lesítményeket, az új munká-
negyedeket, felsorolásuk is
azonban hosszú oldalakat ven-
ne igénybe. De jóleső érzés
minderről tudni, hogy van és
hogy mindez a miénk.

Másfél évtized a fejlődés útján

Gördülőanyagiparunk aradi fellelővárában

Másfél évtizeddel ezelőtt, 1944. augusztus 23-án indult el pártvezette dolgozó népünk a felemelkedés útján. A háború okozta sebek begyógyulása után a párt azt a magasabb feladatot tűzte a járósi munkásság elé, hogy a leg-
rövidebb időn belül meg kell teremtenie a szocializmus építésének gazdasági alapját, a nehézipart, a gépgyártó ipart és ezzel párhuzamosan rohamléptekkel fejlesznie kell a könnyű- és élelmiszeripart is, hogy megteremtse a városi és falusi dolgozók életszínterének növekedésének feltételeit.

Tizenöt év távolaból szemléljük városunk és rajonunk ipari fejlődését. Szemlünk kátrás jöttek létre nagyszériu megvalósításaink: felépült a Ranghegy-gyár, újjáépült a Dimitrovo, a TEBA, a kenyérgyár, a parkotai Rasaritól butorgyár, új részlegek, műhelyek létesültek mindenfelé. Városi és rajoniparban évente mintegy 10 százalékkal növekszik az ipari termelés (a termelőszekőzők termelése közel 30 százalékkal).

Beszélnünk kell arról, hogy iparvállalatainkban, az évi tervek sikeres teljesítésén kívül évente 10-15 millió lej értékű megtakarítást hoznak létre a dolgozók.

Rövid számvetés ez. A szocialista építés nagy művében, a pártvezette munkásságát és a műszaki értelmiségi dolgozók minden erejével, egész alkotó lendületükkel a fejlődést, jólétünk biztos alapját, az ipar fejlesztését segítik elő. Bizonyítékul megemlíti a következőket:

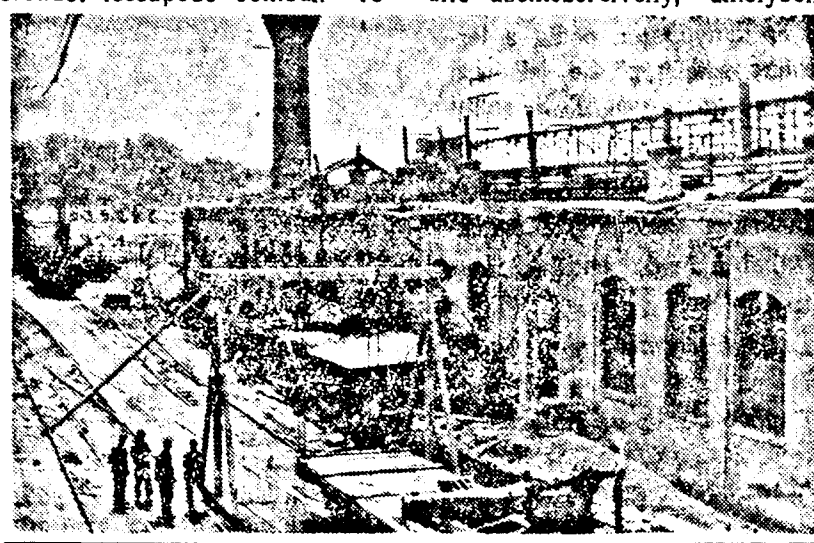
Alig egy hónap alatt, közel 150 újító brigád létesült országunk gyárakban s jelenleg több, mint 1000 újító tevékenykedik iparvállalatainkban. Ha csupán másfél évre tekintünk vissza, amióta szervezték a brigádok tömörültek az újító, megvalósítók, hogy az idő alatt közel 1000 újítás és egyszerűsítési javaslatot fogadtak el és alkalmaznak a gyakorlatban, melyek nem kevesebb, mint 3.000.000 lej értékű megtakarítást eredményeztek.

Az államosítás óta, pártunk helyes gazdaságpolitikájának eredményeként az egész országban hatalmas ipari objektumok, gyárak épülnek, a régiéket pedig kibővítik.

S ahogy a szocializmus felé haladunk, úgy egyre könnyebb, jobb a dolgozók élete. Idén több, mint 100 új lakóház épült városunkban a dolgozók részére. Eleget mond, ha a közelmúltban megjelent pártföldrajzra utalunk, melynek alapján növekszik a dolgozók fizetése és csökkennek az árak. Ime, ez a magyarázat annak, hogy a Román Munkáspárt vezetésével, városunk dolgozói is egyemberként állítják egész erejüket, tehetségüket, tudásukat a szocializmus építésének szolgálatába.

1.

1944. július 3. Vészesen szö-
laltak meg a légvédelmi szíre-
nek s alig hallgattak el, amikor
a fénylő júliusi égen tompa mo-
torzúgással zúzócsősen csillogó
bombázógépek jelentek meg. A
csendet lecsapódó bombák ro-
ve a párt utmutatását, bámulá-
tosan rövid idő alatt üzemké-
pesse tették a gyárat. S nem
sokára később utnak indult a
front felé a gyár felszabadult
munkásai alkotó lendületének
első terméke, az 50 vagonból
álló üzemszerevény, amelyben

Az 1944. július 3-án lebombázott régi ASTRA gyár egyik kiégett részlege.

baja verte fel. A légítámadás
első hulláma a volt Astra-gyá-
rat érte. Lángoszlopok csaptak
fel, épületek dőltek romba...

A légítámadást követő né-
hány óra után ott dolgoztunk
az Astra-gyár udvarán a bom-
bázócsérek, a beomlott épüle-
tek romjai között...

2.

Augusztus 23-át követő he-
tekben pártunk kiadta a jel-
szót: mindent a fasisztaellenes
frontért! És a munkások követ-

kor Bokor Bajcs csoportjával
ezen a napon négyezeresen tul-
teljesítette a szegecséles nem-
zetközi normáját.

4.

Ismét a Dimitrov-gyárbart
járók. A főkaput augusztus 23
tiszteletére átépítették. A gyár
előtt zöld övezet terül el. Az új
gyár lenyűgöző. A szerszám-
műhely és a géposztály előtt
aszfaltozott, fásított utvonat
húzódik végig. Szemben pedig
teltünk a vagonrészleg magas,
korszerű épülete, amely a le-
bombázott épületsor helyén
emelkedik.

S itt találkozom évek múl-
tán ismét Bokor Lajossal. Most
is épp olyan mozgékony, mint
azon a 10 év előtti decemberi
napon. De most már a prototi-
pus műhely mestere. Egyike
azoknak, akik átélték a gyár
újjáépülését. Beszélgetünk.
— Ilyenkor emlékszem iga-

gyárat. A vagonrészleg végén
hatalmas billenővagonok áll-
nak csaknem készen.

A termelés is jelentős mér-
tékben növekedett az elmúlt
évek alatt. A múlt évben pél-
dálul 263,17 százalékkal teljesi-
tették többet, mint 1948-ban.

S ha már a gyár fejlődése-
ről beszélünk, elengedhetetle-
nül szükséges, hogy megemlít-
sük: jelenleg elérték, hogy
évente minden munkás egy va-
gont készít. Hatalmas fejlő-
dés ez! A kommunizmus és a
pártunkvilág évtizedes, foko-
zott munkájára, a gyár újjá-
építésére, kibővítésére volt
szükség.

Másfél évtized távolaból
megállapíthatjuk, hogy a dol-
gozók fáradozása nem volt hiá-
bavaló.

Ismét az udvaron vagyok. A
csaknem kész új festőde hatal-
mas csarnokát nézegetem. A
Dimitrov-gyár tovább épül,
hogy fenn hirdesse: tizenöt év
csepp ugyan az idő végtelen

GYÁRMUNKÁKRA

— Egyik bukaresti utam
alkalmával külföldi kereskedelmi
megbízottunktól hallottam az
alábbi esetről:

„A varsói román követtség
egy alkalommal fogadást tartott
rendezett. Az egyik külföldi
vendég megkérdezte, hol ké-
szítették a követtség remek
buterait. A felelet: a
Román Népköztársaságban a
megmutatta a pompás könyv-
szekrény belső lapján a vé-
sőt felirattal: „Dózsa György
gyár, Arad”. A jelenlevők va-
lamennyien elismeréssel vé-
lekedtek a román butoripar
fejlettségéről.”

— Nem ez volt az egyet-
len eset, amikor gyárunk
dolgozói elismerést szereztek
— folytatta Kovács György
igazgató. — Munkaközössé-
günk elérte azt, hogy gyár-
mányainkat a határon túl is
dicsőrebben részesítik.

A kereskedelmi osztályon
a gyár egész levelezése, még
többet mond ennél. London,
Kairó, Damaszkusz, Leipzig,
Fenja, Brüsszel, Köln, Bécs
és ki tudná felsorolni a világ
hány városába jutott el az
aradi Dózsa György-gyár ter-
méke. A Brazília egyik vá-
rosába küldött renaissance-
stílusú fogadószoba butor
megérkezéséről szóló elis-
mervény mellett szerényen
meghúzódk az illetékes mi-
nisztériumunk távirata, amely
jókívánásait fejezi ki a gyár
dolgozóinak a jövőre néző
munkáért.

Bármilyen messze is viszik
azonban a sok művészi iz-
léssel gyártott aradi butoro-
kat, sikerülnek híre előbb-
utóbb elérkezni a marosmenti
városba. A nemzetközi ki-
állításokra küldött berendezé-
sek rendszerint már az első
napokban vevőre akadnak. A
kölni kiállításon például az
intarziás gyermekszoba be-
rendezést a második napon
megvásárolták. A bécsi kiál-
lításra pedig nagy tetszést
aratót a román stílusú ebé-
dő és dolgozószoba butor.

S mi sem természetesebb,
hogy a sok fáradsággal el-
készült művészies butorokra,
az érték nyert elismerésekre,
valamennyien nagyon büsz-
kök.

Török Helén

Új munkacsarnokban

VEROPENYES augusztusi
deléltől. A nap arany sugarai
ott cikáznak az épületek tető-
zetein, majd belopóznak a pan-
kotai hajlított butorgyár ablak-
kain és végigtáncolnak a mun-
kacsarnokokon.

Amint a gyár udvarába lé-
pünk, a gépek egyenletes mor-
nása fogad. Az udvaron áll-
ványokat, pallódesszákát lá-
tunk, ami azt jelenti, hogy nem-
régiben még építkezések, javítá-
sok folytattak itt. Építészár-
nyak, munkacsarnokok épültek.
Új helyiségek költöztek a fél-
kész áruaktár. Új csarnokba
tevékenykedik a pácoló, előí-
nyező és a lényező osztály is.

Pántya Ferenc főtechnológus
kíséretében indultunk megtekint-
teni a gyárat. Először a hajlító-
ba léptünk.

— Most gyorsan halad a
munka — mondja Németh Fe-
renc hajlító, aki mintegy 30
éve dolgozik a gyárban. — A
gépesítés meggyorsította és je-
lentősen könnyítette munkán-
kat. Tizenöt évvel ezelőtt kézi-

erővel végeztünk mindent.
ODBBB, EGY HAJLÍTÓGÉ-
PEN Knapp Mária és Maurer
Anna dolgozik nagy szakérte-
lemmel. Széktámlákat hajlíta-
nak. Ezt a gépet helyi erőfor-
rásokból készítették a vállalat
dolgozói. Alkalmazása folytán
35-40 százalékkal növekedett
a termelékenység.

— Nagy változások történtek
a részlegen, az elmúlt évek so-
rán — mondja Mézes András
mester. — 1952-ben teljesen új,
tágas, nagyteljesítményű
munkacsarnokot kaptunk. Ezt
különböző, hajlításhoz szüksé-
ges gépekkel szereltük fel.
Természetesen, jelentősen
növekedett a részleg termelő-
kapacitása.

OTROSINA SANDOR újító
élmunkást gépe főle hajlítja ta-
láljuk. A gépet, melyen dolgo-
zik, ő készítette. Famegmunká-
ló marógép. Régi munkás a
gyárban, ő is megkóstolta a
burzsoá-földesuri rendszer ke-
serű kenyerét.

Pankotán találta a felszaba-
dulás. Buztán mindig arra tö-

rekedett, hogy könnyítse mun-
káját. Ezért több újítást készi-
tett.

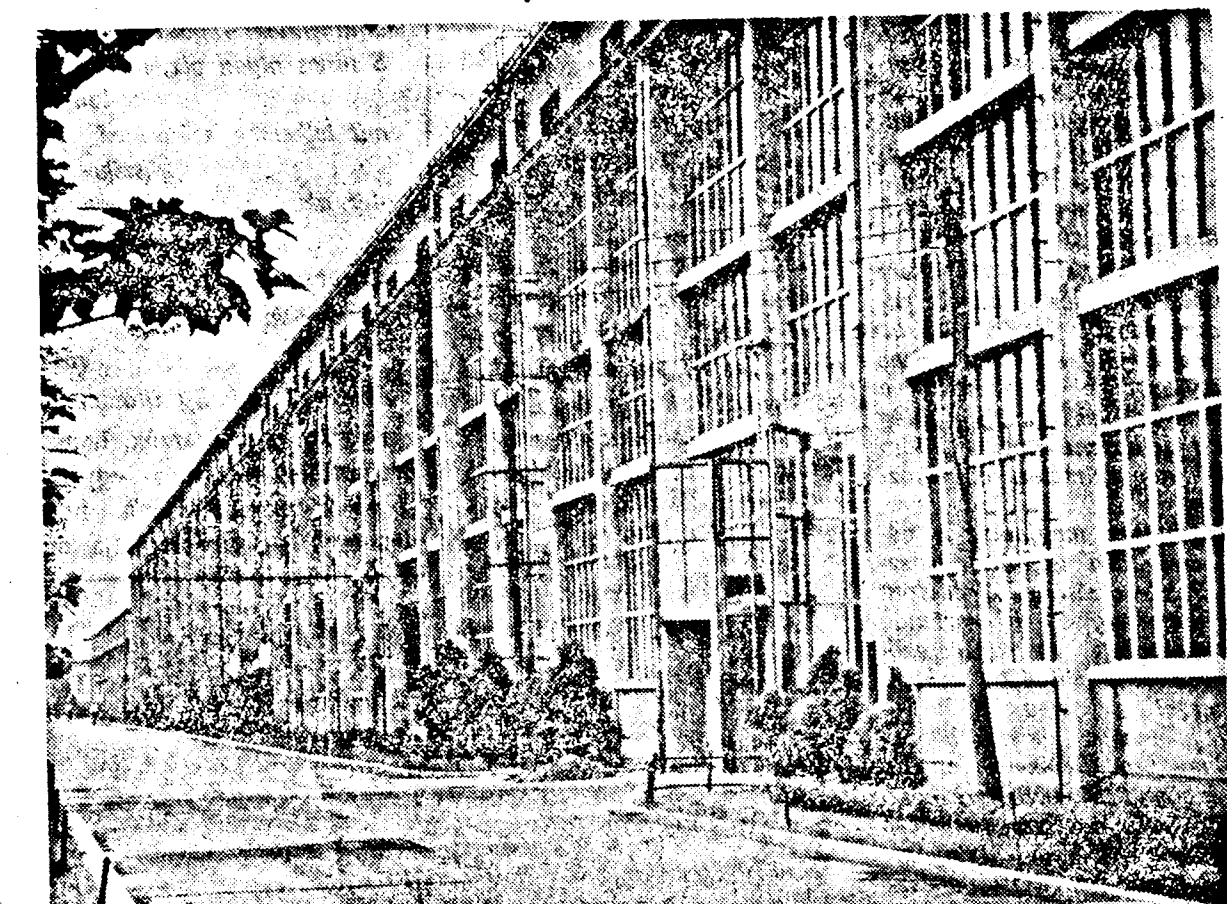
— A mai munkakörülménye-
ket össze sem lehet hasonlítani
a 15 év előttiékel — mondja.
Rozoga épületeket, rossz gépe-
ket, gyenge felszereléseket örö-
költünk. Azóta hatalmasat fej-
lődött a gyár. Népi demokrá-
tis államunk állandó támoga-
tásával a munkások teljesen
újjavarázolták. Csaknem min-
den második munkás élen jár
a termelésben.

Az új falak között, új mo-
dern gépekkel dolgozunk most
az emberek a pankotai butor-
gyárban is. Így nem csoda ha
ez évben első félévi tervüket
110,31 százalékkal teljesítették.

— Mostani termelésünk meg-
haladja az 1948-as ötszörösét
— mondja Pántya elvtárs.

Románok, magyarok, néme-
tek és más nemzetiségűek dol-
goznak egyetértésben itt. A
párt irányításával hozzájárul-
nak az új, boldog, gondatlan
élet építéséhez.

Huma Mihály

A lebombázott műhelyek helyén emelkedik a Dimitrovo gyár udvarán korszerű, győ-
nyörű új épületsora, népi demokratikus rendszerűk megvalósítása. (Kelen Ferenc felvétele)

öntöde, esztélyasműhely,
erőmű, stb. működött.

3.

A kép változik. Néhány hó-
nappal az államosítás után még
nagyobb öntudattal dolgozott a
vagongyár munkaközössége.
1948. december 24-én egy téli
napon a bukaresti szegecséles
felhívását követő napon szeg-
ecselőversenyen találkoztam Bo-
kor Lajossal, a kistermelő, moz-
gékony, egyszerű munkással. Ő
és csoportja vállalkozott a
versenyre... Hangos kátolgas s
az egyik vagonalvázon máris
helyén áll az első szegecs és
ez így ment a 8 órán át, ami-

zán, hogy milyen rossz volt ré-
gen. Hihetetlen erőfeszítést ígé-
nyelt akkor a munka, a fiatalok
ezt nem is tudták — teszi hoz-
zá. Télien, bár fűtötték, a mű-
helyek ajtajain belül a szél,
dideregtek. Nyáron pedig a
szűk, levegőtlen munkahelyen
szinte fuldokoltunk a hőség-
ben.

Azután visszatérünk a jelen-
be. Tekintetével szeretettel si-
mogtatja meg az óriási méretű
hatalmas műhely-csarnokot és
közben megjegyzi, hogy milyen
jelentős számára is pártunk ha-
tározata a fizetésemelésről és
az árleszállításról.

Tovább járom a földmért

tengerében, de hatalmas az
ember, a szocializmust építő
ember alkotóereje.

Messer Sándor

SZÁMOK ÉS TÉNYEK

Hazánk felszabadulása óta eltelt 15 esztendő alatt vá-
rosunk és rajonunk területén hatalmas fejlődés tapasz-
talható minden téren. Az alábbi adatok éppen a tizenöt
esztendő folyamán felmérhető fejlődést igazolják.

Városunkban a termelés lé-
nyegesen növekedett. Aradon
például 65 százalékkal több
cukrot, 80 százalékkal több bu-
tort és négyszer több huskon-
szert készítenek ma, mint
1955-ben.

★
Rajonunk területén 1948-tól

— a megalkulás évétől — só-
kat fejlődött a fogyasztási sző-
velkezetek hálózata. A közsé-
gi és falusi szövetkezetek ma már
teljes mértékben ellátják a
szükséges árucikkkel a vidé-
ki lakosságot. Fogyasztási sző-
velkezetek 1948-ban mind-
össze 49 üzlettel és 10 közle-
mezési egységgel rendelkeztek.
1954-ig az üzletek száma 85-
re, a közlemezési egységeké
pedig 39-re szaporodott. A múlt
év végén a Rajoni Fogyasztási
Szövetkezetek Uniója már 90
üzlettel és 43 közlemezési
egységgel rendelkezett.

Ez évben a rajon területén
újabb üzletek létesültek. A töb-
bik között például Pankotán bu-
torfizet, Kúrtősen pedig cuk-
rászda nyílt. Ezenkívül két más
közszégen egy-egy mézársté-
ket létesítettek.

★
Idén január elsejétől augus-
tusig városunk üzemében, gyá-
raiban és kisipari termelősző-
velkezetekben összesen 4633
dolgozó nyerte el az élmunkás
címet.

★
Városunk állami kereskedel-
me egyre több rádiószekélyt,
kerékpárt és mosógépet hoz
forgalomba. Amíg városunk
dolgozói 1954-ben mindössze
720 rádiószekélyt vásároltak,
addig 1958-ban 3353 rádió ta-
lált gazdára.

Tavaly nem kevesebb, mint
2845 kerékpárt, ez év első fél-
ében pedig 1660 kerékpárt adtak
el.

Egyre több dolgozó vásárol
mosógépet is. Tavaly 651, ez év
első felében pedig 498 mosógé-
pet vásároltak a dolgozók ipari
cikkkel árusító kereskedelmi
egységeinkől.

MULT ÉS JELEN

— Téba gyári képek —

igérték, hogy mester leszek,
jó fizetést adnak.

— Mi lett a vége?
— A „kopasz” orabéren ki-
vűl semmit nem kaptam s egy
évtől később itthagytam a
gyárat, csak nyegvenőben jöt-
tem vissza, a felszabadulás
után.

A nap lépett egyet a nagy
pályán, fénye rázuhog a hos-
szu épületre.

— Ott az a két emelet —
mutat kijel — oda szereltük
be az államosítást követő évek
során az új, modern gépeket,
se szerit, se számát nem tu-
dom, és neveltük a kádereket.

— Maga hányat nevelt?
— Szasszemet pajkosan csukja
be.

— Nem számoltam őket...
most bucsúztak hatan, ezek
iskolába mennek, s egy csomó
levelem van otthon.

Orájára tekint, felemelkedik.

hány másodpercen belül mint
biztos forrás jelzi az ered-
ményt.

Annyit szöjt ez az asszony,
hogy egész Aradot és a kör-
nyező falvakot feljöttöztethetné
s még maradna számdra is
vagy két vég ruhaanyag. A
felszabadulás előtt minden év-
ben a szabadság idején elbo-
csátották. Sovány ebédjét kö-
zel két évtizeden keresztül a
Marosparton fogyasztotta el,
mert éhezde nem volt.

Mitha könyvből olvasná,
úgy beszél Léb László
fiatal mérnök a gyár fejlődé-
séről:

— 1926-ban épült. Később
kibővült a mai kikészítő asz-
tállyal s azután a felszabadu-
lás utánig semmilyen építkezés
nem történt. 1964-ben, amikor
ide kerültem, akkor épült a
vigonyjonóda.

— Mennyit az ujjonnan be-
épített terület?
Néhány pillanatnyi szünet
után így szól:

— 1945-ös viszonyítva 229
százalékkal emelkedett.

— A termelés — mondja
újabb szünet után — 1944-hez
viszonyítva 280 százalékkal
növekedett. Természetesen a
két fonódt nem számíthatom,
mert azok nem léteztek. Ez
csak a szövődére s a kikészí-
tő osztályra vonatkozik.

Milyen rohamosan fejlődött
a gyár. Ahogy elnézem a fiat-
al barba férfit, aki olyan lel-
kesen magyaráz a gyárról,
eszembe villan, hogy ők (ő,
meg a gyár) együtt fejlőd-
tek. Amikor Léb László ide

Igy néz ki ma a TEBA gyár

A szegecséles épület el-
sőt emeletén mestereit
ülők körül a vörös pázsonnal
bevonat hosszú asztalt. Víz-
gázok, idős és ifjú mesterek,
akik még nem estek át az el-
méleti üzkeresztségen. A mun-
kában bebizonyították tudásu-
kat, most a ceruzán, no meg
— ahogy az egyik mondta kö-
zülük — a kobakon a sor.

Hogy sikerül-e?
Azt mondja erre Nistor Ma-
ria a párttitkár:

— Miért ne sikerülne?...
Nézzem szét a részlegeken, jö-
gyelje meg a grafikonok gör-
béit. Tapintsa meg a kész
árut, mind-mind a sikerrel be-
szél. Eppen itt akadna meg a
tudomány?

Kitekint az ablakon, végig-
vonulattja szemét a hosszú
épületen s úgy beszél.

— Nézzem meg ezt az épüle-
tet... — mutat a raklárra —
az volt a Téba. Nézzem meg
most!

Nézem a könnyed vonalú
épületet, mely közepén kisse-
lejt, szétagazik, majd össze-
ékelkezik s két mellékfolysója
belecsuszak a műszakiak két-
emeletes épületébe.

I, a teremben csak a
gondolatok lüktet és a
toll serceg a fehér papíron, de
a karbantartó részlegen, utam
következő állomásán, láncos
ssiga csikorgog egy alkatrész

Ketten augusztus nemzedékéből

Azok, akik szabadságunk hajnalán, a nagy történelmi sorsforduló augusztusában születtek, ma már tizenöt évesek. Együtt nőttek a felszabadult országgal. Számukra már szélesre tárultak a napközi otthonok, az iskolák kapui. Dolgozó népünk féltő gondjával, odaadó szeretettel veszi körül őket is. E boldog nemzedék két képviselőjét mutatjuk be.

Együtt született a szabadsággal

Lángó Franciska 1944. augusztus 23-án született. Az ügyvédcsok hűbél ismeri. Csak filmen látta a borzalmakat, édesanyja, meg a nagy-

A gyermek születése előtt az édesanya még nem tudta, hogy a börtönről csöppőssé lépett majd napközi otthonba vigyázzák, s ő nyugodtan dol-

Tizenöt évesek

mama elbeszéléseiből tud a bombázásról, a légiradók szíréna villogásáról terhes időskor.

A gyermek születésekor ragyogó napsugár árasztotta el a reggelt. Annak jénje kísérte végig az eltelt másfél ótízzen. A kis lány életútját.

gozhat, nem kell aggódnia a bombázásról, a légiradók szíréna villogásáról terhes időskor.

Tizenöt év telt el azóta. Franciska nagylányá cseperedett. A jövő tanévben a középiskola IX. osztályának tanulója. Tervei? Igen, erre is gondolt. Fogorvos, vagy jogtechnikus lesz. Gyógyítani akar és olvasni, nagyon sokat.

Valóra válik az álom

A lakásban ragyogó tisztaság. Egyetlen porsemmit sem találunk az új konyhabutoron. Frissen vasalt ruha tiszta ilata tölti be a konyhát. Gon-

dos háziasszony kezényoma látszik a lakásban. S a kis gazdasszony. Fazekas helya mindössze tizenöt éves. Mégis olyan

Testvéri segítséggel

Felmérve a megtett másfél évtizedes utazást, dolgozó népünk el nem muló hálával és szeretettel emlékezik meg arról a felbecsülhetetlen támogatásról, amelyben a Szovjetunió és a népi demokratikus államok részesítették.

Nincsen olyan zuga országunknak, ahol ne találhatnánk kézzelfogható bizonyítékot a sokoldalú segítségnek. Kezde a szovjet támogatással felépülő első hazai atomreaktorral, folytatva a régi és új gépek és üzemek százaiban hazai iparunk fejlesztésén dolgozó szovjet, csehszlovák, NDK-beli vagy más szocialista országban készült kiváló gépekkel; egészen a csuklónkon bűsögesen ketye-

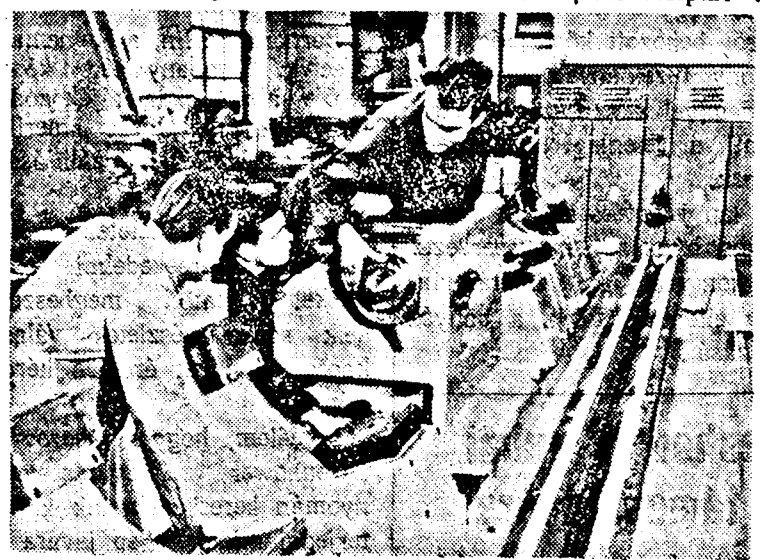
mas csarnokában sok teljesen korszerű szovjet gyártmányú géppel találkozunk, amelyek segítik a termelést és hozzájárulnak ahhoz, hogy az aradi üzem dolgozói mind jobb gépeket állítsanak elő. Hasonló kiadván megszerkesztett szovjet gépeket találunk városunk más üzemében is. A Dimitrov gyárban, a CFR főműhelyben és sok más üzemünkben is.

A népi demokratikus országok a kölcsönös segélynyújtás elve alapján hasonlóan kitűnő nagyleteltségű gépeket szállítanak üzemünk számára. S ezek a gépek nemcsak nagy üzemünkben találhatók, hanem fejlett kisipari termelőszövetkezeinkben is. Meglátogattuk Mikuláskán az Otelul kisipari ter-

fontos gépek nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyártmányok minősége mind kifogástalanabb legyen. Meg kell még említenünk az ugyancsak TOS gyártmányú univerzális köszörőgépet, amely egy hónapja érkezett az üzembe.

Természetesen az Otelul kisipari termelőszövetkezet műhelyeiből nem hiányoznak az I. Ranghet gyárban készült esztergagépek sem, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a kis üzem munkaközössége valóban kifogástalan munkát végezzen.

(m. s. sz. m.)

Ellenőrzik a Román Népköztársaság számára készült, a lemezhangermű gyártásánál szükséges esztergagépeket a Német Demokratikus Köztársaságbeli Neuselwitz-i „John Scherr” szerszámgépgyárban.

gő Pobeda vagy Ruhla órákig és az utcáinkon suhanó ZIS-ek, Moszkvicok és Warsawakig, — ott vannak körülöttünk és lépten-nyomon érezzük a testvéri kéz segítségének szűz és ezer megnyilatkozását.

Ez te lehetné: számmunkra, hogy ilyen rövid idő alatt ekkora utat tegyünk meg. Ez segíti tovább: előhaladásunkat egyre emelkedő, nagyszerű közös utunkon.

Aradon is lépten-nyomon találkozunk a testvéri szocialista országok segítségével. Szovjet dokumentációk alapján és a Szovjetunió műszaki segítségével indult meg Aradon az I. Ranghet szerszámgépgyárban 1950-ben az esztergagépek szerszámgépgyártása. A gyár hatal-

maloszóvetkezet szép központi üzemét, ahol Badalik Gyula elvtárs, az alapszervezet titkára elmondotta, hogy a közel-múltban nagy teljesítményű gépeket kaptak a Csehszlovák Köztársaságból és a Német Demokratikus Köztársaságból. A Prágából érkezett nagy TOS gyártmányú gyalugép teljesen korszerű, önműködően dolgozik. Badalik Gyula elvtárs felhívja a figyelmünket a Berlinből, a WMW gyárból érkezett marógépre is. Teljesítőképessége jellemző, hogy amíg a régi géppel egy fogaskereket 8 óra alatt martak ki, addig ugyanez a munkafolyamat most másfél óráig tart. Fehér Lajos elvtárs, a szövetkezet alelnöke elmondotta: ezek a rendkívül

A Ranghet szerszámgépgyár hét kis aradi műhely egyesítéséből született 1949-ben Victoria néven a régi Ablonci jéle műhelyben, majd később a jelenlegi épületben kezdte meg a munkát. Gépeink nem voltak, csak néhány kikopott, elnyúlt, rozoga ócskaos, amely a kicsi műhelyből maradt „örökségül” ránk.

A mi történelmünk, a gyár építésének történelme akkor kezdődött, amikor országos viszonylatban dolgozó népünk megkezdte a küzdelmet az első egyéves állami terv teljesítéséért. Akkor kezdtük meg a gépek szerelését, amelyeket a testvéri országokból, főleg a Szovjetunióból kaptunk. Mert jöttek, egyre jöttek a kétfestű, fémomművű forgácsológépek, csiszoló- és köszörőgépek s a tágas munkacsarnok, mely a kezdetben üresen állott, benépedett.

S amikor már tömött gépsor állt egymás mellett a dolgozók a szovjet és, hazai elmunkások fejlett módszereit alkalmazták munkájukban. A szocialista versenyeket részlegként és csoportonként szerveztük meg s így a verseny legelőkeltebb formáját alkalmazzuk gyakorlati munkánkban.

Hogyan mivel büszkélkedhetünk?

A jól sikerült Ranghet típusú szerszámgépekkel. Mert ma már számos helyről hozza a posta a köszönő leveleket s valamennyi dícséri gyártmányainkat. Az új gyár felépülése óta készültük a különböző típusú fémforgácsoló gépeket és

Tizenöt esztendő egy család életének tükrében

Az ember természetének alapja mindig a derűltség, a bizakodás.

1944 nyarán a háború dúlásának idején ez a tényleges bizakodás volt minden „vagyon”. Pavel Gheorghe-nak és ifjú feleségének is, amikor kilépett az anyakönyvezető hivatalából. Arad egy része romokban hevert.

Sokszor a betető falai is hiányzott. Az ületek előtt már hajnalban sorbaálltak az emberek csekély élelmiszert.

Ebben a kilátástalanságban hozott fény sugarat augusztus 23. felszabadulásunk napja. Ez a nap sok-sok embernek kölcsönözött új erőt, köztük a fiatal házaspárnak is. Pavel Gheorghe első teendője a félig lehombázott ház rendbeszedése volt. Így kezdett ő neki az új élet építésének, amely az egész országban diadalmasan kibontakozott.

Azóta, a Pavel család új lakása költözött.

— Ez a lakás egyben új fejezetet jelentett életünkben — mondja visszaemlékezve Pavel elvtárs.

Hogyan jutottak el eddig?

Egyszerű a válasza. Munkával. Mindketlen dolgoztak. A férfi a Dimitrov gyárban, majd az Ipari cikket árusító Helyi Kereskedelmi Szervezetnél. S aki dolgozni szeret annak házában minden vágya és álma teljesül. Az egykori szegénység után most Pavelenk rendezett anyagi körülmények között élnek.

S a kis utód, a 13 éves Mircea már csak a szülei elbeszéléseiből szerez tudomást mindarról, ami 15 esztendővel ezelőtt a hozzá hasonló munkásgyermek sorsa volt.

Pavelenk célkitűzése továbbra is eddigi boldogulásuk alapja: a munka. Még lelkiismeretesebben akarnak tovább dolgozni és fiukat is úgy nevelik, hogy hasznos tagja legyen szocialista társadalmunknak.

Ilyenkor, ünnep előtt, ők is felmérk a megtett utat, életük felvirágzását és az ünnepnapon összecsendülő poharak és nagy megalapítással együtt az ő boldog, örömteli életüket is köszöntik majd.

Az augusztus 23-i ünnepi műsor

A hazánk felszabadulásának tizenötödik évfordulója tiszteletére rendezett ünnepi nagygyűlést augusztus 23-án délelőtti 9 órakor tartják a Ion Slavici középiskola sporttelepén. A nagy gyűlést városunk dolgozóinak felvonulása követi. A nap folyamán kulturmenyívalásokon szórakoztatják az ünnepelőket az üzem műkedvelő csoportok és hivatásos művészek, akik az augusztus 23-i ünnepi előadások során tudásuk, művészetük legjavát adják.

Kedvező idő esetén a Nyári Színházban délután öt órai kezdettel a TEBA, az Aradul készruhaárnyár (Arlex), az ipari termékeket árusító Helyi Kereskedelmi Szervezet, a November 7. a CFR főműhely, az Unirea és a Plastica szövetkezet kulturprogramjai tartanak ünnepi előadást.

Kedvezőtlen idő esetén a műsort a Kulturpalotában tartják meg.

A családi erdő színpadán délután 3 órakor kezdődik a műsor.

A ligetben (kedvezőtlen idő esetén a Vasile Roaita szakmai iskolában) este hét kilenc órai

kezdettel füstági karnevált rendeznek.

(Folytatás a 6-ik oldalon.)

HORVATH IMRE

NAPFÉNYES FÖLD

Most úgy elárad bennem a melegség, akárcsak a hegyek közt, hol az esték s az éjszakák sem hűlnek le egészen. E ház otthonom és a népe népem. Bennük testvért, — ennél is többet látok Szeretem az utat, ahol szivárog a forrás, melyből merítik vízünk, a malmot, mely munkát csak néha szünteti, a mezőt, mely szomjas most az esőre, a jót, melyben kopog a harkály csőre s a széiben ringó kukoricaszál, szirma szélét is minden csöpp virágnak. A dombokat, a völgyeket, a rétet, a házakban a völgyekemenéket s kik e völgyekemenéket csinálták. A pislogó kis petróleumlámpát, az asztalon az ottfelejtett csészét, a libákat, a lovak nyertését, az ökröket, mik annyi utat róttak, a nők fején a bő cserép hancsókat. A szilyát is a roskadozó ágon, — annyi szilva rücs sehol a világban! — A kerítést, melyen a szemem dilid, a kapuknál népies faragását, a zenészt, ki térdén cimbalmot pengel, mikor táncolnak és ha ünnepelnek. Szerelmesem itt minden népi dalom, szeretem a sirt is a hagyományban. (E temetőben dolgozók pihennek!) Es még jobban jelelt a jelennek, a népet, mely nem görnyed többé kért, a cséplőgép unatlan berregését, a kaszákat, melyek versenyben kopnak, árnyékát is a hasznos dílatoknak. A nőket és a férfiakat mindet, a hátukon az átízelt inget s az ifjakat, kik már gyűlést vezetnek. Ujja bütykét is a dolgos kezeknek. S e nép haradt, melynek célja a béke. S szeretem, mert erősödik békéje, ezt az egész napfényes román földet, hol az öröm mind több kapun bezöng, s minden részét e lágy, termékeny tájnak. Felismerem benne én is hazámat!

Három dolgos évtized

Üdezőld pázsitszőnyeg övezi a vasuti fűtőházat. A pázsittal szegélyezett virágágyások szomszédságában sinek, kiterők s arra hátrébb néhány füstölő molodrozó látható.

A kapu közelében kicsi mozdony, néhány nyitott zuzuzt kavicsos megrakott vasuti teherkocsi vontat. Pilinszki Mihály mozdonyvezető kint az ablakon, majd néhány méterrel ar-rébb vontatja a kocsikat. Szabályos kavicsálmaz jelzi, amerre a kocsi elhalad.

Pilinszki Mihály minden esetben pontos munkát végez, hiszen 30 éves vasuti szolgálat áll mögötte.

Apja példájára ő is a vasutas pályát választotta. A mozdony-nyal egészen fiatalon, még mozdonyvezető korában ismerkedett meg. Néhány évi szolgálat után elhatározta, hogy mozdonyvezető lesz. Akkor még rendkívül nehéz, fárasztó volt a szolgálat. Sokszor a kimerültségtől képtelen volt akár

betartó szolgálatot követően hat óra elteltével ismét jelentkeznie kellett a fűtőházban. S a nehéz munkakörülmények, az elégtelen munkabiztonság mellett is pontos munkát kellett végeznie.

Mennyivel más az utóbbi mástól évtized! Pilinszki Mihály megbecsült mozdonyvezetől Ekeken keresztül a fővonalakon vezet a személyi és gyorsvonatokat, terményeket és ipari cikket szállító teherse-

relvényeket. Etes szemmel vizsgálta a távolba nyuló sineket, a jelző berendezés minden villanását. A lényegesen jobb munkakörülmények nagyobb biztonságérzettel töltötték el. A szolgálatok közötti 24–30 órai pihenő után ismét frissen látott munkához.

Szorgalmas munkájáért mindig megbecsülésben volt része. Családja számára megfelelő életmódot biztosít. Fia leérett-sárhelyi orvostudományi egyetem gyógyszerészeti karának harmadéves hallgatója, Ösztöndíjas.

Pilinszki Mihálynak munkában előlított harmadik esztendejét maga a történelem osztotta ketté. S ma örömmel beszél a: „6. hogy e három évtized mások felében megálta az élet értelmét és célját. Nyugodt, boldog életet teremtetett maga és családja számára. Reiohar Eva

Népköztársaságunk szülötte — a Ranghet gyár

1950-hez viszonyítva 934 százalékkal növekedett a termelés. Egy munkásra számítva a termelési mennyiség 1950-hez viszonyítva 556 százalékkal emelkedett. Az önköltségi ár évről-évre fokozatosan csökken. Amikor most számba vesszük eddigi teljesítményeinket és felszabadulásunk 15. évfordulójára készültünk, megállapíthatjuk, hogy 1952-höz viszonyítva 55,46 százalékkal csökkent az önköltségi ár. Es az is tudjuk, hogy ebben az esztendőben csaknem tízszer többet termeltünk, mint az első évben.

Ezek a tények. S az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy ma már nem használunk annyi anyagot, mint kezdetben. Az idén alakult újított-gádok számos munkafázisát hasznos, értékes anyagmegtakarítást tettek lehetővé. Így a fémmodellek használata jómódú helyett nemcsak pontosabb formázást biztosít, hanem négy órával csökkenti a megmunkálási időt és 59 kilóval az öntöttvasal esztergapatonként. A vezérszóró hosszának csökkentése évenként másfél tonna acél megtakarítását eredményezi.

A felsorolt példák minden-nél meggyőzőbben igazolják, hogy a Ranghet gyár élvonal-beli üzem s gyártmányai az ország határain túl is ismertek.

Üzemünkben eddig sokféle szerszámgépet gyártottunk, de főtermékünk az esztergagép. Utolsó változatát

felszabadulásunk 15. évfordulójára készítettük el, amely minden bizonnyal minőségileg is és a kivitelezés szempontjából is felülmúlja az eddigieket.

Amikor a Külkereskedelmi Minisztérium külföldön bemutatókat tartott a román iparról és a román termékekről, mi is részt vettünk ezeken. Gépeinket ismerik Kínától Nyugánmetországig, az Egyesült Arab Köztársaságtól Finn-

országig és külföldön járt szatembereink boldogan újsgolják itthon, hogy a Ranghet gépek baccuáttal megállják helyüket.

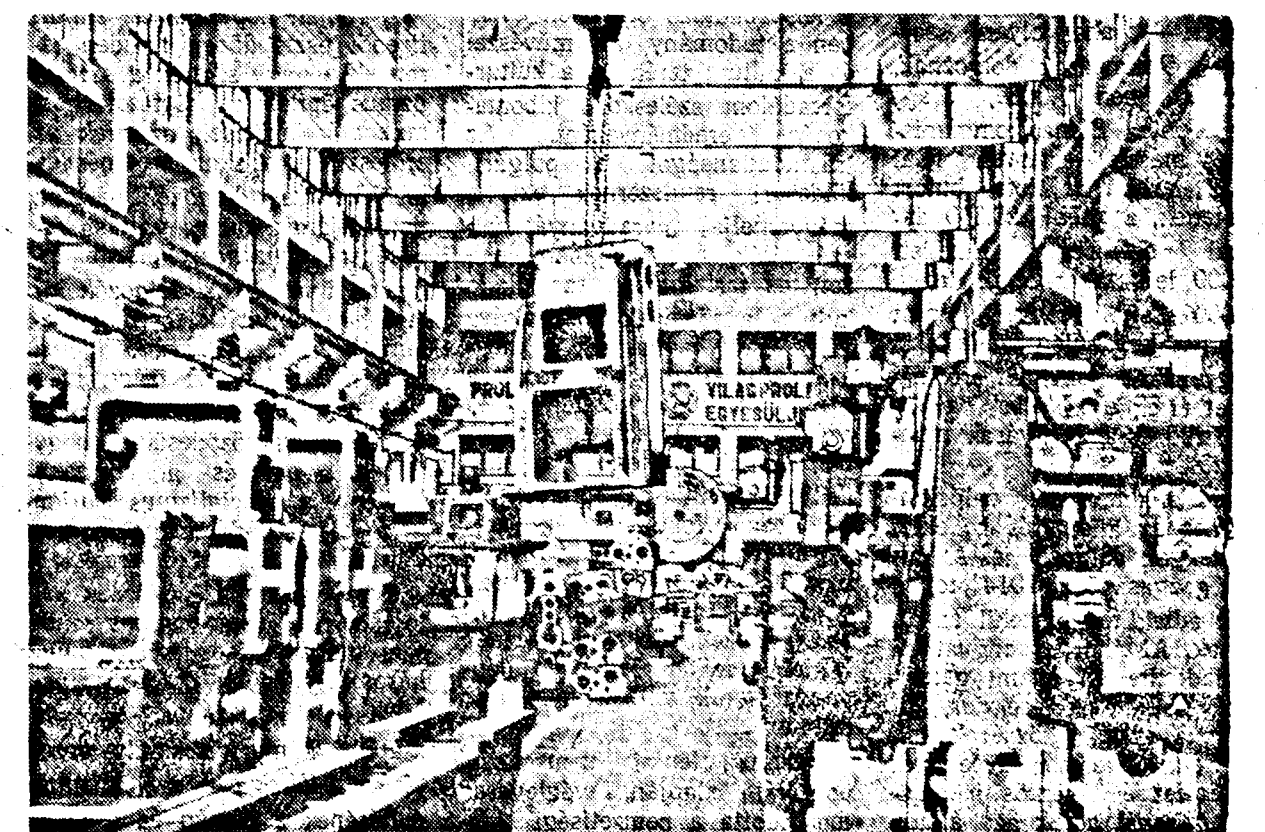
Felszabadulásunk 15. évfordulóját a munkában elért újabb eredményekkel, s a jövőbe vetett szilárd hittel várjuk. Harcsah tíz éve, hogy az ország technikai térképén megjelen az üzem, de máris élvonalba került.

Hol van már a tíz év előtti nyár, amikor régi gépeket hoztunk ide a kicsi műhelyekből?

Tíz nyár és tíz ősz jött azóta. S az eltelt idő alatt számos kétfestű gépet szállítottunk innen, amelyek sebességgel a szaharénynak his tábla virít, rajta a felirát: Iosif Ranghet, Arad.

Ezek a kis táblák ország-világ előtt hirdetik a román esztergagép-gyártás sikereit.

Mohár Lajos a Ranghet gyár tervező-tálya-nak vezetője

A felvétel a gyár központi csarnokáról készült

A VILÁG MINDENTÁJÁRÓL

Augusztus 23-i ünnepségek külföldön

SZOVJETUNIO

MOSZKVA. — Az Agerpres tudósítja a jelentő Moszkvában, Leningrádban, Kijevben és a Szovjetunió számos más városában ezekben a napokban különféle rendezvényeket tartanak Románia felszabadulásának 15. évfordulója tiszteletére. A moszkvai Állami Történelmi Múzeumban könyvtárban megnyitott kiállítás számos térkép és fénykép mutatja be a Román Népköztársaság gazdasági és kulturális fejlődését.

A könyvtárban csütörtökön ünnepi gyűlést tartottak. Marina Sztarokanskaja, a történelmi tudományok kandidátusa részletes beszámolót tartott az orosz-román kapcsolatokról és hangsúlyozta a Román Népköztársaság és a Szovjetunió gazdasági, tudományos és kulturális együttműködésének nagy jelentőségét.

Ezután Alekszej Grebnyev, az Iszvesztija helyettes főszerkesztője, a Szovjet-Román Baráti Egyesület vezetőtanácsának alelnöke beszélt legutóbbi romániai látogatása során szerzett élményeiről.

CSEHSZLOVÁK KÖZTARSASAG

Románia felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából csütörtökön több szlovákiai helyszínen ünnepségeket rendeztek.

Dubnica szlovákiai helységében, amelyet 1945-ben a román egységek szabadítottak fel a hitlerista megszállás alól, ünnepélyes kiállítások között lefektették a Csehszlovákia felszabadításáért elesett román hősök emlékművének alapkövét. Az ünnepségen beszédet mondott I. Birzu, a Román Népköztársaság prágai nagykövetségének tanácsosa és Jan Krohny, a dubnicai nemzeti bizottság elnöke.

Piestanyban megkoszorúzták a város felszabadításáért folyó harcokban elesett román hősök emlékművét.

Hasonló ünnepséget zajlott le Trencsina Teplya-ban is.

KINAI NÉPKÖZTARSASAG

PEKING. (Agerpres.) — Uj Kina:

Románia felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából Pekingben csütörtök délelőtti megnyitott a Román Népköztársaság szocialista építésének sikereit bemutató fényképtárlat.

A kiállítás megnyitását jelen voltak: Lo Csun, a Külföldi Kulturális Kapcsolatok Bizottságának alelnöke, Cen Jun-cuan, helyettes külügyminiszter és Csizsu Min, a Kínai-Román Baráti Egyesület főtitkára.

Megjelent Barbu Zaharescu, a Román Népköztársaság pekingi nagykövete, valamint a diplomáciai testület számos képviselője.

INDONEZIA

Pavel Silard, a Román Népköztársaság indonéziai rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere Románia felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából sajtóértekezletet rendezett, amelyen részt vett számos újságíró és a rádió képviselői. Pavel Silard ismertette a román népnek a felszabadulás óta elért eredményeit és beszélt a Románia és Indo-

nézia közötti kereskedelmi kapcsolatok kedvező kilátásairól.

NEMET DEMOKRATIKUS KÖZTARSASAG

BERLIN. (Agerpres.)

A Német Demokratikus Köztársaság sajtója és rádiója behatárolt foglalkozik Románia felszabadulásának 15. évfordulóival. A rádió megrendezte a Román Zenei Hetét. Augusztus 18-án a rádió gazdag műsort közvetített az RNK ünnepi tiszteletére. A rádió és a televízió naponta közvetítenek riportokat a román népnek a felszabadulás óta elért nagy eredményeiről.

A National Zeitung csütörtökön cikket közölt a Román

Népköztársaság kohóiparának sikereiről.

BURMA

RANGOON. (Agerpres.)

Románia felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából Rangoonban csütörtökön fényképtárlat nyílt. A kiállítást U Kit Thounng művelődésiügyi miniszter nyitotta meg.

A megnyitói ünnepségen jelen voltak a rangooni kulturális személyiségek, parlamenti képviselők és a diplomáciai testület tagjai.

A kiállításban bemutatott térképek, táblázatok és fényképek átfogó képet nyújtanak a román népnek az utóbbi 15 év alatt elért eredményeiről és boldog életéről.

„Nincsen a világon olyan nép, amely háborút akarna”

— mondotta a TASZSZ munkatársának Nyikolaj Tyihonov, a szovjet békebizottság elnöke

MOSZKVA. (Agerpres.) — TASZSZ:

A Szovjetunióban rövidesen megünnepelik a békemozgalom tízéves jubileumát. Az ünnepséggel kapcsolatban a TASZSZ munkatársa felkérte Nyikolaj Tyihonovot, a szovjet békebi-

zottság elnökét, mondja el véleményét a békeharc egyes kérdéseiről.

A szovjet emberek mindenkor hitték és most is hiszik, — mondotta Ny. Tyihonov — hogy nincs a világon olyan nép, amely háborút, különösen pedig

atomháborút akarna. Elérkezett a közvetlen tárgyalások, a tárgyalások, a megbeszélések ideje, amelyek a diplomáciai jegyzékváltásnál sokkal alkalmasabbak a bizalmatlanság és a gyanakvás kiküszöbölésére a nemzetközi életből.

Nyikolaj Tyihonov behatárolt foglalkozott N. Sz. Hruscsov és D. Eisenhower közeli kölcsönös látogatásával.

A szovjet emberek úgy vélik, — mondotta — hogy a világ legnagyobb hatalmainak kormányfői megtalálják a módját a kölcsönös megértés megvalósításának, ezek a találkozók megnyitják az utat a két nép közötti baráti közeledés felé, ami feltétlenül kedvezően befolyásolja majd az összes többi országok közötti kapcsolatokat.

A szovjet békeharcosok aktívan részt vesznek a hidegháború felszámolásáért, a magas-síku értekezlet összehívásáért folyó világmozgalomban; a szovjet békeharcosok szolidaritásuk mindazon mozgalommal, külföldi szervezetekkel és csoportokkal, amelyek az atomháború veszélye ellen küzdenek.

Svájci lap N. Sz. Hruscsov és D. Eisenhower küszöbönálló találkozásáról

GENF. (Agerpres.)

Az Építés című svájci hetilap cikkét közölte N. Sz. Hruscsov és D. Eisenhower küszöbönálló látogatáscseréjével kapcsolatban. Az USA és a Szovjetunió közötti megbeszélés, mint az egyik legfontosabb

esemény kerül bele a történelembe — írja a lap.

Megtörtént az első lépés a béke megszüntetése felé. Azt kívánjuk, hogy a többiek is kövessék ezt a példát, hogy az egész világ reménye válassza a válnasson.

Nehru:

Egyetlen út a békés egymás mellett élés útja

Az indiai sajtóiroda közölte Dzsavaharlal Nehru miniszterelnök nyilatkozatát D. Eisenhower és N. Sz. Hruscsov közeli látogatáscseréjéről.

A látogatáscsere azt az irányzatot jelzi, — hangsúlyozta Nehru — hogy a nemzetközi problémák megoldása barátságosabb utra terelődik. Nehru kijelentette, hogy egy évvel ezelőtti nehéz lett volna elképzelni ilyen látogatáscserét. A közeli találkozó nem azt bi-

nyítja, hogy az egyik államférfi megérti a másikat, hanem azt, hogy a problémák megoldását nem a háború, hanem többé-kevésbé barátságos kezdeményezés útján akarják megtalálni.

Nehru rámutatott, hogy jelenleg az egyetlen út a békés egymás mellett élés útja. Kifejezte meglepetését afelett, hogy egyre többen elfogadják a békés egymás mellett élés gondolatát.

Angliában 20 millió tonna szén hever eladatlanul

LONDON. (Agerpres.)

A Sunday Times első oldalán részleteket közöl a szénbányák adminisztrációs bizottsága által kidolgozott „felülvizsgált tervről”. A terv célja, az összes nyugat-európai országokban érezhető szénellátási válság leküzdése. Az an-

Nagygyűlés Oszakában a nukleáris fegyver-kísérletek eltávolítása érdekében

OSZAKA. (Agerpres.) — TASZSZ:

Az augusztus 20-án 15.000 ember részvételével Oszakában megtartott nagygyűlésen határozatot fogadtak el, amelyben követelik a nukleáris fegyverkísérletek eltávolítását a béke megőrzése érdekében.

A gyűlésen, amelyet az atom- és hidrogénfegyver eltávolításáért küzdő helyi szervezet hívott össze, jelen voltak az USA, Franciaország, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság képviselői, akik részt vettek a nemrégiben Hirosimában megtartott nemzetközi értekezleten. A gyűlésen felszólalt Yasuzi professzor, az atom- és hidrogénfegyver eltávolításáért küzdő összjapán tanács elnöke.

Afganisztán miniszterelnök helyettese a Kínai Népköztársaságba utazik

Sardar Mohammed Nain, Afganisztán miniszterelnök helyettese és külügyminisztere Csü En-laj, a Kínai Népköztársaság Államtanácsa elnökének meghívására szeptemberben baráti látogatást tesz a Kínai Népköztársaságban. (Uj Kina)

A Nagy Nemzetgyűlés törvényerejű rendelete

egyes büntetések elengedéséről és csökkentéséről

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése törvényerejű rendeletet adott ki egyes büntetések elengedéséről és csökkentéséről, valamint egyes bűncselekmények elkövetői ellen indított büntető eljárások megszüntetéséről.

A törvényerejű rendelet értelmében elengedik a büntetést és szabadonbocsátják az öt évig terjedő elzárásra ítélt személyeket. Felére csökkentik az 5 évtől 8 évig terjedő büntetéseket és egy harmadával csökkentik a 8 évtől 12 évig terjedő büntetéseket.

Elengedik a büntetést és szabadon bocsátják azokat az elítélteket, akik nem szándékos bűncselekményeket követtek el. Elengedik a büntetést és szabadon bocsátják azokat a 60 éven felüli férfiakat és állapotos vagy öt évesnél kisebb gyermekek anyákat, akiket bezárólag 10 évi büntetésre ítélték és két-harmadával csökkentik a büntetést, amennyiben az meghaladja a 10 évet.

A pénzbüntetéseket teljes egészében elengedik.

A törvényerejű rendelet előírásait alkalmazzák egyes előző kegyelmezek alapján csökkentett büntetésekre is.

Megszüntetik a büntető eljárást a jelen törvényerejű rendelet érvénybelépésének idejéig megkísérelt, vagy elkövetett azon bűncselekmények esetében, amelyekre a büntetőtörvény-könyv, vagy a különleges törvények pénzbüntetéseket, vagy öt évig terjedő elzárást írnak elő, valamint az olyan nem szándékos bűncselekmények esetében, amelyekre a törvény nagyobb büntetést ír elő.

Nem részesülnek kegyelemben azok, akik bármilyen formában az állam biztonságát veszélyeztető bűncselekményt, gyilkosságot követtek el, valamint szökést, lopást, rablást, vagy csalást a közvagyon kárára és 10.000 lejnél nagyobb kárt okoztak, szándékosan gyújtogattak, akik veszélyes pénzt adtak, vagy fogadtak el, akik csempésztek, üzérkedtek és rágalmozó feljelentéseket tettek, valamint azok, akik bármilyen formában részt vettek ezen bűncselekményekben. Nem részesülnek kegyelemben a visszaesők bűnösök sem, valamint azok sem, akik a jelen törvényerejű rendelet megjelenéséig nem kezdték meg büntetésük letöltését, mert kivonták magukat ez alól.

A Belügyminisztériumot megbízták, hogy készítsen névvel rendelkező javaslatokat más elítéltekkel is, akikre nem vonatkoznak a jelen törvényerejű rendelet előírásai, de, akik büntetésük idején jól viselkedtek s tanulást adták az általuk elkövetett bűncselekményekről.

Tiltakozó mozgalom Afrikában a Szaharában tervezett nukleáris kísérletek ellen

LONDON. (Agerpres.)

Az Observer című angol lap cikket közöl arról a mozgalomról, amely Afrikában bontakozik ki a Szaharában tervezett francia atomfegyver kísérletek végrehajtása ellen. Nyugat-Afrikában a lakosság tüntetéseken fejezte ki felháborodását — írja a lap és számos példát idéz

a tiltakozó mozgalom arányának érzékeltetésére. A nigériai nőszövetség az angol királynőhöz fordult és felkérte, járjon közbe annak érdekében, hogy ne hajtsák végre a kísérleteket. A nigériai keresztény tanács szintén kifejezte erőfeszítését a francia kísérlet ellen. Ezt a mozgalmat erőteljesen támogatja Ghana, Nigéria, Sierra Leone, Guinea és Kamerun lakossága, ugyancsak Francia-Afrika egyes területeinek lakossága.

A lap rámutat arra, hogy több afrikai ország szakszervezetei bojkottot kezdeményeztek a francia árukkal szemben tiltakozásul a tervezett kísérlet ellen.

Amerikai üzletemberek Moszkvában

MOSZKVA. (Agerpres.) — TASZSZ:

Moszkvában jelenleg nagyszámú amerikai üzletember

tartózkodik különböző amerikai társaságok képviselőitől. A 62 tagú csoport öt napja tartózkodik Moszkvában. Az

amerikai üzletemberek augusztus 20-án találkoztak a szovjet export-import szervezetek vezetőivel. Az amerikaiak az iránt érdeklődtek, hogy milyen lehetőségeket várnak a szovjet-amerikai kapcsolatokat létrehozására és kiterjesztésére.

A megbeszélés alkalmával Linn Bollinger, egy bostoni repülőgéptársaság igazgatója kijelentette: a szovjet-amerikai árucsera nagymértékben elősegítheti az országaink közötti kapcsolatokat javulását.

Azért jöttünk Moszkvába — mondotta Calvinzer, a Dave Electric Company igazgatója — hogy üzleti kapcsolatokat létesítsünk a szovjet külkereskedelmi szervekkel.

Bernard Berlin, a Heinemann Electric Company cég képviselője afelől akar tájékozódni, hogy van-e lehetőség amerikai villamosszülők szállítására a Szovjetunióba.

Az amerikai üzletemberek a szovjet külkereskedelmi szervekkel folytatott megbeszélések során részletes választ kaptak az őket érdeklő kérdésekre.

Remélem, hogy Hruscsov és Eisenhower látogatáscseréje nyomán kereskedelmünk ki fog terjedni mindkét név javára — mondotta Calvinzer.

Képzőművészeti kiállítás a Ranghet gyár klubjában

Az Arad városi Nőbizottság rendezésében vasárnap, augusztus 23-án az ünnepi felvonulás után a Ranghet-gyár klubjában megnyitják a fiatal zslivölgyi képzőművészek kiállítását.

A lupényi bányászarcok 30. évfordulója tiszteletére rendezett metszet-kiállítás feleleveníti a bányászok hősiességét a bányászok embertelen kapitalista kizsákmányolás ellen. „A zslivölgyi bányászok új élete” című metszet-sorozat képei pedig a napfényes jelenből merítik témájukat.

A tehetséges, fiatal művészek kiállítása nagy érdeklődésre tarthat számot.

Drága hazánk felszabadulásának napja

(Folytatás az első oldalról)

A Ranghet gyár munkaközössége számos szerszámgépet és gépesítést állított elő tervén felül és 760.000 lej nyereséget valósított meg tervén felül. A legjobb munkások közül kiválasztott munkaversenyben: Schneider Ádám esztergályos, Stan Petre és Popovici Milan szerepel, Makkos István öntő és mások.

A pankotai Rasaritul butorgyárban — ahol olyan szorgalmas élmunkások dolgoznak, mint Kelemen Vince, Nagy Imre, Pintea Elena kommunis- ták és mások — tervén felül 35.982 darab hajlítót butort készítettek, a vállalt 25.000 darabbal szemben. Emellett 944.000 lejt takarítottak meg, 344.000 lejtet többet, mint amennyit eredetileg vállaltak.

Ugyancsak jelentős eredményeket értek el a Teba, a Vörös Triko és más gyárak munkaközösségei.

Szép eredményeket valósítottak meg az állami és kollektív gazdaságok dolgozói is. Az állami gazdaságok 2014 tonna búzát adtak tervén felül az államnak. Az élen az angyaluti és vladimirescui állami gazdaságok haladtak. Keresztes, Tisa Noua és más községek kollektívistái sikeresen befejezték a cseplést és jelentős mennyiségű gabonát adtak az állam-

nak a leszerződött mennyiségen felül.

A nagy ünnep előtt, amikor városunk és a rajon községei ünnepi külsőt öltöttek, nyilvánvalóvá váltak a városrészek közötti hazafias verseny eredményei. E verseny sikerét értékes hozzájárulásokkal elősegítették a néptanácsai képviselők, az állampolgári bizottságok, a nők és lelkes ifjúságunk.

Jelentős sikereket értünk el a felszabadulás óta eltelt években a tudomány, a művészet és a kultúra terén is, a kultúraforradalom széleskörű kibontakozása eredményeként. Az irástudatlanságot, a polgári földesuri rendszernek ezt a szegényteljes maradványát felszámolták. A formájában nemzeti és tartalmában szocialista kultúra a tömegek közkincsévé vált. Erről tanusodik a megszállhatatlan könyvtár, a maguk milliónyi kötetével és százezerrel olvasóival, a klubok és kulturothónok a műkedvelő együttesek ezreivel. A különböző foku iskolák szélesre tartók kapuikát valamennyi nemzeti és nemzeti do- gozó gyermekei előtt és jól felkészült szakembereket képeznek ki teljes fejlődésben levő nép- gazdaságunk valamennyi ága számára.

Pártunk, lenni nemzeti és politikája alapján, véglegesen megoldotta a nemzeti és nem-

zeti. Valamennyi nemzeti kisebbséghez tartozó dolgozó egyenlő jogokkal rendelkezik az államban, képviselői helyet foglalnak minden állami és gazdasági szervben, saját anyanyelvű kulturális intézményekkel és iskolákkal rendelkeznek. A nemzeti kisebbségek teljes lendülettel vesznek részt a román dolgozók oldalán hazánk gazdasági, politikai és társadalmi életében.

A román nép által az elmúlt tizenöt esztendőben minden téren elért nagy sikereket a szocializmus építéséért folytatott hősi munka gyümölcsei, azoknak az erőfeszítéseknek az eredményei, melyeket a dolgozók pártunk politikájának valóra váltása érdekében folytattak. Felszabadulásunk után, a Román Munkáspárt iránt, még jobban tömörítik sorokat körüllötté. Meggyőződésük, hogy a nép, a párt és a kormány egysége a szocializmus útján való előrehaladásunknak hatalmas, legyőzhetetlen ereje.

A szocializmus építésének záloga a népi demokratikus rendszer megerősítése, mely a munkásokozály és a dolgozó parasztság közötti szövetségen alapul, a munkásokozály vezetésével. Záloga a szocializmus építésének a román és a nem-

zeti kisebbségek sorába tartozó dolgozók testvérsége és szoros barátsága is.

A szocialista hazánk fejlődésének útján elért sikereket a jelenleg szerepe volt a szocialista tábor többi országaival való testvéri együttműködésnek és kölcsönös segítségnek, elsősorban annak a gazdasági, technikai és tudományos segítségnek, melyet nagy szomszédunktól, a barátnoktól, a Szovjetuniótól, a kommunizmus építésére ráért első országtól kaptunk.

A Szovjetunió vezette szocialista tábor egysége, nagy családjába tartozó többi ország mellett a Román Népköztársaság is — hiszen a különböző társadalmi rendszerű országok békés együttműködésének lenni politikájához — küzd valamennyi nemzetközi kérdés tárgyalásaitól való megoldásáért. Kormányunk béképolitikája — melyet egész dolgozó népünk lelkesen támogat — hatalmasan megnövelte a Román Népköztársaság nemzetközi tekintélyét.

Határtalan bizalommal napfényes jövőjében, még szorosabbra vonva sorait a párt körül, élén annak Központi Vezetőségével, dolgozó népünk szilárdan és határozottan halad előre az augusztus 23. által megnyitott uton, a jólét és a haladás, a szocializmus győzelmének útján.